

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrlet 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katol. Makovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštaine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Naročnikom „Slovenskega Gospodarja“!

Prvi oktober je že minul, a vendar še niso vsi cenjeni naročniki obnovili naročnine.

Storite svojo dolžnost!

Prijatelji!

Uporabite vsako priliko za pridobivanje novih naročnikov. »Slov. Gospodar« mora v vsako pošteno slovensko hišo! Za četrlet stane »Slov. Gospodar« samo 1 krono. Upravništvo.

Opomba: Kdor želi položnice za nove naročnike naj piše po na naslov: Upravništvo „Slov. Gospodar“, Maribor.

Premirje v štajerskem deželnem zboru.

Jutri, dne 10. oktobra se snide, ako ne nastopijo nepričakovane ovire, štajerski deželni zbor na 10-dnevno zasedanje. Ne v znamenju boja, ampak v znamenju miru, se sestanejo štajerski deželni poslanci. Vendar slovenski poslanci obstrukcije niso opustili za vselej, temveč jo le izločili za sedanje kratko zasedanje z natančno določenim delovnim načrtom. Kakor hitro mine sedanje oktobrsko zasedanje, nastopijo naši poslanci zopet svoja stara mesta, vihteč moč orožja nad deželnim zborom, razven če se Nemci pobotajo z nami in se sprijaznijo z znanimi našimi zahtevami. Pravilno rečeno, se je torej sklenilo edino-le premirje za kratko zasedanje od 10.—20. oktobra.

Za predloge, ki niso naravnost namenjeni našemu narodu, slovenski poslanci za čas oktobrskega zasedanja niso dali druge obveznosti, nego da ne obstruirajo, sicer pa imajo prosto roko in lahko uravnajo svoje stališče, kakor jim narekava njih prepričanje in ozir na njih volilce. Tako n. pr. bodo vsi slovenski poslanci nastopili in glasovali proti zvišanju na klade na pivo, isto menda tudi glede davka na vrednostni prirastek.

V tem kratkem zasedanju pridejo tudi za slovensko ljudstvo važni predlogi v pretres, za katere sta nemška večina in vlada sprejeli obveznost, da bodo tudi v tem zasedanju v polnem obsegu zakonito rešeni. In sicer:

1. Ustanovitev slovenske gospodinjske šole v Št. Juriju ob južni železnici. S tem bo ondotna kmetijska šola izpopolnjena ter organizirana kakor nemška šola v Grabnerhofu. Za gospodinjsko šolo zgradi država posebno poslopje, za vzdrževanje bosta skrbeli država in dežela. Za zgradbo da država 80.000 K, za vzdrževanje država letno 4000 K, dežela skrajno letno vsaj 1000 K.

2. S šolskim letom 1914-15 se ustanovi slovenska meščanska šola. Kje, o tem se bo odločilo v krogu Slovenskega kluba deželnih poslancev. Šola se ustanovi brezpogojno, ker se je vlada obvezala, da prikoči v to svrhu deželi s predujemom na pomoč, ako bi sama ne imela sredstev. S tem je izpolnjena stara točka v programu štajerskih Slovencev, ki so vedno in povsod tožili, da nimajo niti ene meščanske šole, posebno za svoj obrtniški stan in tržko prebivalstvo, Nemci pa v izobilju. Kar se slovenskim poslancem dosedaj ni posrečilo, to prinašajo sedaj poslanci Slov. Kmečke Zveze slovenskemu ljudstvu kot svoj vojni pridobitek v dar.

3. Doneski za ceste se bodo redno izplačevali za dobo od 1. januarja 1914 naprej, kakor hitro se odkáže deželam prispevek iz takozvanega državnega davčnega načrta. Za izplačilo zaostalih doneskov iz

prejšnjih let še med Slovenci in Nemci ni prišlo do sporazuma.

4. Tudi brezobrestna posojila za vinogradnike se bodo pod istimi pogoji izplačala od dne 1. januarja 1914 naprej.

Zelo zadovoljno s tem zasedanjem bo gotovo učiteljstvo, kajti ono dobi draginjsko doklado v znesku 1.200.000 K, torej vse, kar bo prinesla zvišana doklada na pivo. Ali bo tudi vsaj odsev te zadovoljnosti padel na našo stranko, o tem je nevarno prerokovati. Vsakdanja prislovica pravi, da se v politiki ne sme računati na hvaležnost. Vsekakor zanimivo pa je, vsaj za nepristranskega in trezno mislečega, da naša stranka prinaša kot prve pridobitve iz svoje večletne vojske zavode za izobrazbo in znake stvarne, ne frazerske naklonjenosti do učiteljstva. Mi, ki nas liberalni tintomazi slikajo kot najhujše nasprotnike šole in učiteljstva, imamo poslance, ki takrat dejanski izkažejo svoje uvaževanje za šolo in učiteljstvo, ko liberalci proti njim najhujše lažejo in hujskajo.

S tem, kar so naši poslanci za sedaj dosegli, ni izpolnjen seznam vseh želj in zahtev, ki si jih je Slovenska Kmečka Zveza postavila kot cilj svoje deželnozbornske politike. A začetek je storjen. Nihče ne more reči, da so bili dosedajni boji brezuspešni. Če bodo Nemci zanaprej bolj prijenljivi in če bodo nudili Slovincem predpogoje za njih narodni in gospodarski obstanek, dobro, potem bo deželni zbor tudi pozneje deloval, ko mine teh 10 oktobrskih sej. Če ne, potem oživi nanovo obstrukcija. Deželne denarne razmere so take, da je obstrukcija ravno tako mogoča kot dosedaj, a tudi ravno tako neprijetna za nemško večino kot dosedaj. S sedanjim oktobrskim zasedanjem se torej položaj ni v bistvu nič izpremenil, slovenski poslanci spravijo le pod streho, kar je bilo zrelo, potem pa zopet na okope!

Nemške šole.

Služajno sem bil navzoč pri šolski sv. maši otrok nemške mučilnice v popolnoma slovenskem kraju. In žalost, bridka bol mi je prevzela srce, ko sem gledal, kako so se otroci, zlasti manjši, ozirali kakor preplašeni okrog. Nič tistega otroškega veselja in pobožnosti, ki jo sicer občuti nedolžno otroško srce v hiši božji. In kako bi šla iz srca molitev, ko so skupno molili sv. rožni venec v neznanem jim, tujem nemškem jeziku. Zdaj sem si mogel razložiti, zakaj se po nemških mučilnicah ne samo nevednost, ampak tudi neotesanost in razposajenost širita med našo mladino. Saj so te šole prava kuga, ki mora zamoriti v otroškem srcu vsako sled bogoljubnosti, pobožnosti, ki je podlaga čednostnega, poštenega življenja. Kako naj otrok lju-bi Boga in se tega nauči, ako se mu mora nauk o Bogu podajati v tujem jeziku. Materina skrb in ljubezen je solnce otrokovega življenja, materin jezik edino more otroku kakor v drugih vednostih, še prav posebno pripomoči do spoznanja in ljubezni božje. Če se to hoče doseči, kar je sicer proti naravi in zato pregrešno, s tujim jezikom, bode ostal otrok Bogu tuj in bo tak za celo življenje. To bi ravno radi protestantski hlapci in šulferajnovci dosegli. Zato se mi v srce smilijo otroci, ki jih kratkovidni in brezvestni stariši dajo po nemškutarskih hujskačih ugrabiti in potisniti v nemško šolo-mučilnico. S čim se bodo mogli zagovarjati stariši, ki zakrivijo nad svojimi otroci to — ne morem drugače reči — hudodelstvo? Presadi cvetlico dolinsko vrh visoke gore — usahnila ti bo. Nemogoče je, da bi se srce, duša otrokova, prav razvijala, ako se presadi nežno cvetko otrokovo — nedolžno srce — v tujo nemško zemljo (šolo). Ali zaslužijo ime: mati, oče, stariši, ki kaj takega storijo nad svojim otrokom?

Bere se večkrat, da ugrabijo cigani kakega otroka, da mora za-nje beračiti ali ga na drug način porabijo za svoje namene. Tem ciganom so podobni naši nemškutarji, ki z obljubami ali grožnjami ugrabljajo slepim ali pa odvisnim slovenskim starišem nedolžno deco, da jo potem v nemškutarskih šolah vzgajajo za svoje ničvredne namene, da bodo zaničevali lastne stariše, se sramovali in sovražili svoj lastni

materni jezik. Podle nemškutarske duše ne morejo niti približno čutiti, kaka hudobija je zapopadena v tem početju, ki je in bo rodilo samo prokletstvo za stariše, otroke in njih zapeljivce!

V nekaterih krajih se začenja šolsko leto šele začetkom novembra. Slovenski stariši: Pokažite, da ljubite svojo deco!

Vinska letina in cene.

Po naših slovenskih vinogradih se je po nekod že začela trgatve. V Maribor so prišli že prvi vozovi z novim vinskim moštom. Ko urednik gleda skozi okno in vidi naložene vozove s polnimi sodi, zapoje sam pri sebi, pa tako, da ga nihče ne sliši: „Konjički škrebljajo, ker vozijo težko, ker vince peljajo, k' je močno sladko“. Večina vinogradnikov pa je te dni „podbirala“ in čaka z glavno trgatvijo. In to je tudi prav. Upati je, da bo lepo vreme in toplo solnce do Terezijinega pridjalo še več stopinj sladkorja. Vinogradniki naj pomislijo, da se ne gre za to, ali bo pridelal več vina, če trgatve bolj zgođaj nastavi, ampak važno je, da po pozni trgatvi dobimo boljšo vinsko kapljico, katera se bo mnogo, mnogo dražje plačevala kot pa kislica, ki se dobi po prezgodnji trgatvi.

Glede vinskih cen prihajajo različna poročila. Iz Ljutomerskih goric poročajo, da se bodo cene za vinski mošt „od preše“ sukale med 40—70 vin. liter. Za portugizec se plačuje 40—48 vin. V Mariboru pa hočejo vinski trgovci kupovati vinski mošt po sledečih cenah: Za mošt, ki ima 10—12 stopinj (%) sladkorja, plačajo stopinjo 2 vinarjev, za 12 stopinj torej 24 vin. liter. Za mošt, ki ima 12—15 stopinj, obljubejejo 4—6 vin. nad %, t. j.: če ima mošt 15 stopinj, 36 vinarjev za liter. To so skrajno sramotne cene. Pomnimo, da so vinske kleti večinoma prazne in da bo letošnji pridelek vendar mnogo boljši od lanskega. Naj se torej nihče, če tudi silno rabi denar, ne da premotiti od mešetarjev bogatih vinotrzcev. Po mnenju izkušenih vinogradnikov bi naj bila osnovna cena za mošt, ki ima 14%, vsaj 40 vinarjev, za onega pa, ki vaga 15—16%, 50—56 vinarjev liter. Pomnimo, da bo vinska letina letos splošno zelo pičila.

Trte so pri nas na Štajerskem mnogo trpele od pomladanske slane in poletnih vremenskih uim. Ravno tako je na Dolenjskem in Nižjem Avstrijskem.

Na Goriskem in Vipavskem ima mošt (tam je trgatve že s 1. oktobrom večinoma končana) po 16—18% sladkorja in se plačuje od preše po 30 do 46 K hektoliter. — V Istri je trta dobro obrodila, toda tudi tu ni dobrotaka, kakor bi bilo želeli. Cena istrskemu grozdju za 100 kg je bila 27. septembra: v Kopru: refošk 29'63 K, muškät 31'12 K, navadno belo 25'44 K; v Izoli: refošk 28 K, navadno belo 24 K, fino belo 26 K; v Piranu: refošk 20'60 K; v Bujah: navadno belo 20 K; v Poreču: navadno belo 19'67 K, burgundec 24 K; v Rovinju: refošk 28'28 K, muškät 33 K, navadno belo 22'68 K; v Lušnju: navadno belo 30 K, navadno črno 28 K. — Na Ogrskem se je trgatve v nekaterih krajih že začela. Na sploh je pridelek jako pičel in tudi dobrotaka manj vredna. Posebno se pritožujejo od povsod, da grozdje močno gnije. V krajih ob štajerski meji je uničila toča večino pridelka. — Na Tirolskem je po nižavah grozdja obilo in dobro zori. Tudi je lepo in zdravo. V višjih legah pa je tudi tu pridelek pičel in še ta ne zori dovolj. Vendar se pritožujejo tudi na Tirolskem, da ima mošt le malo sladkorja. Cena moštu je tu od 28—40 K hektoliter (100 l). — V Italiji, na Francoskem, in na Španskem bo, kakor poročajo listi, vinski pridelek še slabši kot v naših krajih.

Radi časniških poročil, da bo letos vinski pridelek zelo slab, prihaja iz severnih dožel le malo vinskih kupev v južne kraje. Nek oskrbnik velikih vinogradnih posestev v Slovenskih goricah je pravil pisec teh vrstic, da so baje bogati nemški pivovarnarji nalašč pisali v svojih in od njih odvisnih listih, da bo letošnji vinski pridelek še slabši od lanskega, kar pa ni res. Namen teh ljudi je jasen: Uplivati na gostilničarje v severnih krajih, da ne nakupijo mnogo vina v naših krajih. S tem je mnogo pomagano vinotrzcem, ki pod pretvezo, da ni kupev za letošnji mošt, tiščijo cene k tlom.

Od vzornega vinogradnika smo dobili še sledeče: Kakor smo izvedeli, so vinotrzci sklenili kartel, za vinski mošt letos ponujati naslednje najvišje cene:

za mošt za 11% 22 in 4 = 26 vin., za mošt za 12% 24 in 4 = 28 vinarjev, za mošt za 13% 26 in 4 = 30 vinarjev, s 14% 28 in 4 = 32 vin., s 15% 30 in 6 = 36 vin., s 16% 32 in 6 = 38 vin., s 17% 34 in 6 = 40 vinarjev, z 18% 36 in 6 = 42 vin. itd. Ker bodo mošti bržčas povprek imeli 16%, bi bila povprečna cena 38 vin. za liter. Toliko stane, kakor kaže vinogradniško knjigovodstvo, če trta srednje obrodi, pridelovanje enega litra, in bi se vinogradnik, ki tako proda mošt, trudil čisto zastonj. Ubogi kmet bi naj torej skrbel in se potil ter vse leto trepetal zgolj za mestnega spekulant, ki se s kmetovim trudom neznansko bogati, se vse leto dobro redi in udobno, pa tudi razkošno živi! Primeri kažejo zaporedoma, da so ljudje, ki so začeli vinotrivstvo brez krajcarja, čez 10 let toliki bogataši, da že lahko privatizirajo, čez 30 let pa milijonerji. Kmetje! Kakor nam vinotrivstvo ponujajo svoje cene, tako moramo mi kot producenti tudi ustanoviti svoje in se svojih držati. Kdor se za ošabnega spekulant trudi zastonj, je norec in sam svoj grobokop.

Politični ogled.

— Cesar letos ne bo šel za jesenski čas, kakor navadno, na svoj ogrski grad Gödöllö, ampak ostane na Dunaju. Dne 5. oktobra je sprejel cesar grofa Stürgkha, dne 6. pa grofa Berchtolda. Oba ministra sta poročala vladarju o notranjem, oziroma zunanjem političnem položaju. Vladarjevo zdravje je še vedno zadovoljivo.

— Državni zbor je sklican za dne 21. oktobra ob 11. uri dopoldne k zopetnemu zasedanju. Na dnevnem redu je razprava o novem davčnem (finančnem) načrtu.

— Načelnik generalnega štaba, Konrad pl. Heendorff, o katerem so pisali listi, da bo odstopil, bo na željo cesarja, kakor se poroča z Dunaja, še nadalje ostal na svojem mestu. Cesar bo baje Konrada Heendorffa v kratkem v znak zadovoljnosti imenoval za grofa.

— Kranjski deželni zbor. Razprave v kranjskem deželnem zboru so vedno bolj zanimive. Poslanci Slovenske Ljudske Stranke berejo v svojih govorih hude levite liberalnim zgagarjem, kateri se spodtikajo nad vsako, še tako koristno napravo. V seji dne 30. septembra se je končala razprava o deželnih električnih napravah na Završnici. Dva inženjerja-strokovnjaka sta izjavila v zbornici, da bo vsa naprava tekom časa prinašala deželi lepe dohodke. Deželni zbor ni hotel verjeti zabavljanju liberalca Ribnikarja ter je sprejel predlog poslanca Jarca, s katerim se izreka deželni odboru glede Završnice zaupanje. Nato so prišle na dnevni red razne manjše gospodarske zadeve. Pri razpravi o izboljšanju posestev (melioracije) se je razvidelo, kako kranjska dežela pod vodstvom naših mož skrbi za izboljšanje kmetij. V zadnjih letih se je iz državnih, deželnih in zasebnih sredstev izdalo za izboljšanje zemlje okroglo 23 milijonov kron. V l. 1912 se je uporabilo 1.134.833 K, dežela je dala od tega nad 300.000 K. Dr. Krek je govoril k temu predmetu in je izborno dokazal, da je Kranjska glede dobrega deželnega gospodarstva ena med prvimi avstrijskimi deželami. V tej seji se je sklenilo, da prispeva dežela večje svote k ustanovitvi Vajeniškega Doma v Ljubljani, v katerem se bodo vzgajali obrtniški vajenci. Liberalci so seveda tej ustanovitvi nasprotovali, ker se bojijo, da bi se obrtniški naraščaj v bodoče navajal h krščanski poštenosti. — V seji dne 2. oktobra je bilo v razpravi poročilo ustavnega odseka o občinskih posredovalnih uradih. Kranjski deželni zbor je dne 27. septembra 1911 sklenil ustanoviti po občinah posredovalne urade, ki imajo nalogo, preprečiti nepotrebne in drage pravde med občani. Iz poročila o delovanju teh uradov in govorov kmečkih poslancev je razvidno, da so ti mirovni uradi marsikatero nepotrebno pravdo preprečili. Liberalni in nemški poslanci, posebno advokati, se hudo branijo te važne uvedbe, ker se bojijo izgube služka. Sklenilo se je, da se poda javnosti natančno poročilo o dosedanjih uspehih teh uradov. V tej seji se je vršila zelo burna razprava radi liberalne interpelacije glede sestave porotniških imenikov. Deželni odbor je namreč naročil občinam, naj sestavijo porotniške liste strogo natančno in po postavi. Liberalci se bojijo, da bi vsled tega odslej ne imeli več večine na porotniških klopih. Že deželni predsednik baron Švarc je liberalce močno zavrnil, ko pa je dobil besedo dr. Krek, so dobivali liberalci udarec za udarcem. Govornik je povdarjal, da so bili porotniški imeniki do sedaj v naših krajih tako sestavljeni, da so bili naši listi gotovo obsojeni, a nemškutarski in liberalni pa oproščeni. Za porotnike se jemljejo večinoma le gostilničarji in kramarji, ki so navdušeni liberalci, pri nas tudi nemškutarski. Govornik je ožigosal z ostrimi besedami početje liberalcev, ki so v boju proti njemu poklicali na pomoč neko nemško žensko, katera je zadnji čas s pomočjo liberalnih časnikov metala na dr. Kreka žaljive očitke. Cel liberalen in tudi naš štajerski nemškutarski tabor se je veselil pomoči, ki jim jo je ponudila ta ženska proti dr. Kreku. Pisava „Slovenskega Naroda“, „Narodnega Lista“ in njih zaveznika „Stajerca“ je bila zadnji čas tako nesramna, da se je ogabila vsakemu poštemu človeku. In ker v naših krajih porotniki liberalne in nemškutarske urednike, kakor nam je znano iz izkušnje, oprostijo, stoji dr. Krek proti temu grdemu zabavljanju

nju brez orožja pred sodiščem. Saj ona ženska, ki napada dr. Kreka, sama trdi, da se ji ne more nič zgoditi, kajti med 34 porotniki so vsi liberalci razen 8. Dr. Krek je končal svoja izvajanja tako-le: Želim, da bi se iz te razprave izčistile razmere, da bi vsaj kot ljudje skupaj živeli drug pri drugem. To je korist dežele in naroda. Če pa to ni mogoče, potem mi fantje, kar nas je, skupaj držimo! (Gromovito ploskanje, ne poenjajoče odobravanje in navdušenje.) Naj kdo drugi v zaupanju v prisegolomstvo dela, kar hoče, mi stojimo: Ein Soldat, treu und brav! — vsi eno! (Viharno navdušenje.) Na liberalce je govor dr. Kreka tako uplival, da si niso upali niti odgovarjati. Seveda liberalni časopisi še bodo dr. Kreka kljub temu blatili naprej. Po dr. Kreku je dr. Lampe v šaljivem govoru okrcal liberalce, da so bili popolnoma pobiti. Nazadnje se je sprejel dr. Krekov predlog, naj vlada vse potrebno ukrene, da se od gosposke zbornice sklenjena preosnova porotnih sodišč ustavno izvrši. — V seji dne 3. oktobra se je pričela proračunska razprava. V tej seji je zopet govoril dr. Krek o bodočih gospodarskih in kulturnih nalogah deželnega zbora. Dr. Tavčar je očital v tej seji, da je S. L. S. glede volitev v mestni skupini prelomila besedo, ki jo je dala liberalcem. Na ta očitke, ki je brez vsake podlage, je dobil liberalni vrvak in vsa njegova stranka od dr. Lampeta kot odgovor, da jo je dobri mož odkuril iz zbornice. Deželni glavar je prečital uradni zapisnik, ki dokazuje, da je dr. Tavčarjeva trditev neresnična. Prečital je izjavo, na kateri sta podpisana liberalna generala dr. Tavčar in dr. Triller, ki izpričujeta, da je liberalen očitke neosnovan. Dr. Lampe je v svojem govoru neusmiljeno pobijal pisavo liberalnega časopisa ter je rekel med drugim sledeče: „Časopisje, ki ga čita naše ljudstvo, je dobro, slabo je tisto časopisje, ki se rodi iz liberalnega polizobraženstva. Sloj, živeč v tem vzduhu, je tisti, ki kviri naše javno življenje. Kar se tiče Nemcev, berite „Štajerca“ (Živahno pritrdjevanje), ki ga plačujejo Nemci, da v slovenskem jeziku kviri in blati naš narod. (Burno pritrdjevanje.) To je najgrši list na avstrijskem jugu! (Splošni klici: Res je!) In ravno slovensko liberalno časopisje s svojimi grdimi noticami daje Nemcem najbolj povod, da blatijo naš narod!“ (Velikansko pritrdjevanje.) Govornik med drugim tudi povdarja: „Vsak ve, da smo mi Slovenske Ljudske Stranke! In to, kar je v tem imenu izraženo, z vsilo silo izvršujemo. Ne enega slučajja ne more nobeden navesti, da bi mi v tem pogledu ne bili svoje dolžnosti izvršili! Liberalci omenjate sodno službo. Ali imamo tam oblast mi? Ravno vi liberalci imate pri sodstvu več upliva, mi manj. S. L. S. je nastopila proti Hohenburgerju, pa je prišla liberalna stranka, nam padla v hrbet in branila Hohenburgerja! (Veliko pritrdjevanje.) Kdo je pa tisti, ki vsako slovensko početje oslabljuje in onemogočuje? Vaša stranka! (Res je!) Vi se pritožujete, da se pri deželni vladi ne more v slovenskem jeziku občeovati. Jaz z vsakim dvornim svetnikom lahko slovensko občujem. Liberalna stranka pa je sprejela osebo, ki ni slovenskega rodu, ki je slovenskega jezika nezmožna (Velika veselost), to je Kamila Theimer. (Bučna veselost.) Ona vam pošilja same nemške dopise (Buren smeh), v jih pa morate prestavljati, uradujete pa ž njo nemško.“ (Velikanska krohotna veselost.) Nato se je nadaljevala proračunska razprava. Vsi govorniki S. L. S. so naštevili liberalcem take gorke, da so bili ti kar iz sebe. Eni so utihnili in osramočeni gledali pod klop, drugi pa so se hudovali tako, da jih je moral deželni glavar poučiti, kako se imajo vesti v zbornici.

— Goriški deželni zbor je začel zborovati v sredo, dne 1. oktobra. Cesar je za deželnega glavarja imenoval načelnika italijanske krščanske socialne stranke, prošta dr. Faiduttija, za podglavarja pa slovenskega liberalca dr. Frankota. Dosedaj je bil na goriškem deželni glavar pristaš liberalne laške stranke. Zasedanje je otvoril tržaški cesarski namestnik, princ Hohenlohe, v laškem in slovenskem jeziku. Nato je govoril otvoritven govor glavar Faidutti, ki je rekel, da se bo napram Slovincem vedno držal načela krščanske pravičnosti, ki je temelj vsakemu blagostanju. Govoril je še podglavar Franko, na kar so poslanci storiili obljubo. V drugi seji so se volili deželni odborniki. Iz kmečke skupine je bil izvoljen kršč. socialc Lah dr. Flego, za namestnika krščanski socialc Pičinini. Iz mestne skupine je bil izvoljen laški liberalc dr. Pinausig, za namestnika krščanski socialc prof Prandi; veleposestvo je izvolilo Slovence dr. Gregoriča, za namestnika pa liberalca dr. Frankota; iz cele zbornice je izvoljen Slovenec Dominco, za namestnika pa liberalc dr. Podgornik. — V ponedeljek, dne 6. t. m., je bila zopet seja, v kateri se je razpravljalo o izvršenih volitvah v deželni zbor in o namestnem povišanju deželne doklade na pivo od 4 na 8 K pri 100 litrih. Predlogo se je izročilo finančnemu odseku v rešitev.

— Hrvatsko. Komisar Škrlec je že popolnoma ozdravel. Za voditelje posameznih oddelkov vlade v Zagrebu je Škrlec imenoval same madžarone. Tudi za velike župane posameznih okrožij so imenovani pristaši vladne madžaronske stranke. Vse hrvatske stranke so radi teh imenovanj hudo razburjene. Domneva se, da bo Škrlec v kratkem razpisal nove volitve za hrvaški sabor ter upa, da dobi večino na svojo stran. Madžaroni obračajo, a hrvaško ljudstvo bo obrnilo. — Dne 3. t. m. ponoči, nekako četrta po polnoči, se je zaslislal po Reki strahovit pok. V luki so zažutili, da so se zagugali čolni in manjše ladje. Iz javnih prostorov in zasebnih hiš so hiteli ljudje na uli-

co in vse je povpraševalo, kaj se je zgodilo. Bila je eksplozija, tako močna, da so mislili nekateri, da je morda smodnišnica zletela v zrak. Zgodila se je eksplozija v palači reškega vladnega oblastnika (guvernerja) na trgu Municipio, kamor se je takoj zgrnila velikanska množica občinstva. Dognalo se je, da se je v poslopju poleg guvernerjeve palače razpočila bomba, ki jo je prinesel tjakaj človek, ki je prišel čez zidano vrtno ograjo. Odprl je potem okno v pritličju in položil bombo v sobo, jo zažgal s pomočjo kakih 4 metrov dolge užigalne vrvice in potem pobegnil. Bomba je napravila veliko škodo. Razbita so skoro vsa okna na guvernerjevi palači in prav tako tudi na bližnjih hišah. Vrtno ograjo za palačo je eksplozija razrušila in poslopje, v katerem se nahaja arhiv, je precej poškodovano. Stene so se razpokale, strop je bil ludo prizadet, a pohištvo in zlasti tamkaj se nahajajoči spisi so skoraj popolnoma uničeni. Zaprli so več sumljivih oseb.

— Solnograško. Nemci v solnograškem deželnem odboru tudi slabo gospodarijo, kakor naši štajerski. Proračun te dežele izkazuje za prihodnje leto 2.131.714 K primanjkljaja. Deželne doklade se bodo zvišale na 65%, poleg tega bodo pa še naložili 10%no doklado na vino in meso. Nemško gospodarstvo je v vseh deželah zares uzorno!

— Ogrsko. Včeraj, dne 8. oktobra, se je zopet pričelo zasedanje ogrskega državnega zbora. Vlada je vpoklicala v Budimpešto nad 300 orožnikov, da pomnoži z njimi državnozbornsko stražo. Vodja opozicije, poslanec Just, je na dobro obiskanem zborovanju v mestu Mako izjavil, da bo njegova in z njo vse druge opozicijske stranke nadaljevale oster odpor proti večini, posebno proti grofu Tisi. „S Tiso ne maramo miru, ampak zahtevamo, da se državni zbor razpusti.“ Pri novih volitvah upa opozicija vlado in večino premagati.

— Na Balkanu. Avstrijska in italijanska vlada sta po svojih poslanikih v Belgradu izročili srbski vladi opomin, da naj srbsko vojaštvo pri sedanjih bojih z Albanci ne prekorači albanske meje. Srbska vlada je izjavila, da bo ona le čuvala srbsko last in bo spodila z vojaštvom albanske čete s srbskih tal. — Boji med Srbi in Albanci bodo skoro gotovo v kratkem končani. Srbi so prepodili Albance že skoro popolnoma s srbskega ozemlja. Dne 2. oktobra se je vršila v ozemlju Ljuma huda bitka. Srbski topovi so zlomili albansko premoč, Albanci so bežali. Srbske čete so dne 2. oktobra vkorakale v Debar in Ohrid, kjer so dan poprej po hudem boju premagali Srbi albanske čete. Bitka okoli Debarja je bila jako krvava in je trajala celo noč. Arnavti (albanski rod) so bili oplenili vse kraje, tako, da vlada zdaj glad. Arnavti so tudi vse poklali. Tako srbske kakor tudi grške čete se nahajajo sedaj že na albanskem ozemlju. S topovi Albanci sploh niso znali ravnati. Boj v Debru nadkrijuje vse grozote, kar se jih je zadnja leta na Balkanu zgodilo. Boj se je vršil po ulicah. Vsako hišo je bilo treba posebej osvojiti. Ko so izstrelili Albanci svoje streljivo, so se vrgli s sekirami na vojaške. Mož se je boril z možem. Izgube na obeh straneh znašajo nad 1000 mrtvih. Naposled so bili Albanci popolnoma razkropljeni. — Srbski ministrski predsednik Pašič je na Dunaju dne 3. t. m. posetil našega zunanjega ministra Berchtolda, s katerim je imel daljši pogovor. Pašič je izjavil, da ga je ta pogovor zelo zadovoljil. Sodi se, da je razpoloženje tako v Avstriji kakor v Srbiji za zblizanje obeh držav tako ugodno, da se mora smatrati kakor za gotovo, da nastanejo v kratkem med obema državama prijateljski odnosi. V političnih odnosih ne obstoje med obema državama skoro nikaka nasprotstva. Najvažnejše, to je albansko vprašanje, je urejeno. Tudi v gospodarskih vprašanjih se državi zblizujeta. — Spor med Turčijo in Grško se še ni polegel. Obe državi mobilizirata svoji armadi.

— Italija. Za laški državni zbor se pripravljajo nove volitve po novem volilnem zakonu, ki daje ljudstvu splošno volilno pravico, kakoršna je že uvedena za državni zbor pri nas. Po novem volilnem redu ima Italija 8.672.249 volilcev, in sicer celih 5 milijonov več kot prej. Katoličani se bodo udeležili letos po mnogih okrajih volitev, posebno v Gornji Italiji. V Rimu samem pa se katoličani vsled želje sv. Očeta ne bodo udeležili volitev. V poročilu, ki je objavljeno obenem s tem naznanilom, povdarja laška vlada posebno važnost laškega vojaškega odposlanstva v Afriki, ki je odprlo novo pot ljudskemu blagostanju. Kar se tiče zunanje politike, povdarja poročilo, da stoji Italija politično izborna. Trozveza je za celo Evropo temelj miru in podlaga krepkemu gospodarskemu razvoju. Glede vojaštva misli Italija sedaj vpeljati dveletno vojaško službo brez razlike stanu in orožja.

— Kitajsko. Dne 5. oktobra je bil za predsednika kitajske ljudovlade na novo izvoljen dosedanji predsednik Juanšikaj. Ker je Juanšikaj, kakor pišejo listi, mož odločne volje, se pričakuje, da bo znal ohraniti v veliki kitajski državi mir in red. — Zadnji spor med Japonsko in Kitajsko se je za sedaj mirno rešil. A stalen ta mir gotovo ne bo, ker bi Japonska rada na račun Kitajske povečala svoje pokrajine.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- nedelja: 22. po Bukoških; Maksimilijan, škof in mučenik.
- ponedeljek: Edvard, kralj, Koloman, mučenec.
- torek: Kalist, papež; Domicijan, škof.

15. sredo: Terezija, devica; Brunon, škof.
16. četrtek: Gal, opat; Maksima, devica.
17. petek: Hedvika, kraljica; Viktor, škof; Marjeta Al.
18. sobota: Luka, evangelist; Just, mučenec.

Iz poštne službe. Iz Judenburga v Maribor je na lastno prošnjo premeščena poštna oficijantinja T. Sladek.

Iz učiteljske službe. Na štirirazrednici v Konjicah, drugi plačilni razred, je oddati službo učitelje. Prošnje do 1. novembra na krajni šolski svet v Konjicah.

V knezoškofijsko bogoslovje v Mariboru so sprejeti v prvi letnik sledeči gg. abiturijenti: Amon Leopold s Pilštanja, Aušič Davorin iz Sromelj, Čepin Davorin s Pilštanja, Grobler Franc od Sv. Jurija ob Taboru, Gregorn Anton iz Rečice v Savinjski dolini, Jerebič Franc iz Svetinj pri Ormožu, Jurko Stanislaj z Razbora, Kavčič Ivan iz Velike Nedelje, Kljun Janez iz Ribnice na Kranjskem, Kosi Matija s Kapele pri Radgoni, Krošl Jožef iz Brezice, Mešiček Alojzij od Sv. Eme, Molan Franc iz Dobove pri Brezicah, Munda Vinko od Sv. Tomaža pri Ormožu, Pirš Alojzij iz Laporja, Poznič Blaž iz Šmartna pri Gornjem Gradu, Rakun Franc iz Rečice ob Paki, Rančigaj Ivan iz Gomilkega, Štiglic Franc od Sv. Frančiška Ksaverija, Tovornik Janez od Sv. Vida pri Planini, Urlep Franc od Sv. Jurija ob južni železnici in Zadravec Matija iz Središča.

Slovenski klub štajerskih deželnih poslancev je v svoji zadnji seji na predlog tovariša Terglava sklenil, da celi klub glasuje proti zvišanju davka na pivo, ako pride do deželnozbornskega zasedanja.

III. redna skupščina Slov. Straže se vrši prihodnjo nedeljo, dne 12. oktobra ob 3. uri popoldne na Jesenicah. Naj bi se zbrali ta dan vsi prijatelji naših obmejnih bratov na Jesenicah! — Podružnice Slov. Straže nujno prosimo, da nemudoma določijo svoje zastopnike za III. redno skupščino dne 12. oktobra na Jesenicah in takoj pošljejo njihova imena osrednjemu vodstvu v Ljubljani.

Liberalne posojilnice v Savinjski dolini izgube mnogo tisočakov vsled tega, ker so delnica delniške pivovarne v Žalcu brez vrednosti. Govori se, da so prizadete liberalne posojilnice v Žalcu, Gotovljah, Vranskem, Mozirju, Gornjem Gradu, Celju in še cela vrsta drugih in da imajo te liberalne posojilnice delnic za več stotisoč kron. Vprašamo liberalnega poslance g. dr. Kukovca, če se on kaj zanima za te zadeve in če bo kot poslanec trgov delal na to, da bodo izgube pri pivovarni pokrili oni liberalci, ki se tako vzorno gospodarili in si pustili plačevati tisočake za svoje „delo“ tako dolgo, da so podjetje spravili na kant?

Naše učiteljstvo se vedno pritožuje zaradi premale plače. Iz človekoljuba mora gotovo vsak pametno misleč človek vsakemu delavcu njegov pošten zaslužek privoščiti, vsake plačilo pa je tudi oni dolžan v dobro porabiti. Toda žalibože, da ni vselej tako, posebno pri nemško, oziroma nemškutarsko mislečem učiteljstvu ne, kar potrjuje sledeče: Pisec teh vrstic je videl, kako so učitelji pri davčnem uradu svoje plačo — proti pobotnici sprejemali, da jim je dotični uradnik namesto enega dela gotovine dal potrdilo odtelnjene svote kot mesečni prispevek za nemški Šulferajn, za Südmarko itd. Komur se slaba godi, ne troši denarja za taka brezpotrebna in slovenskemu narodu sovražna društva. Drugo vprašanje, kako pričajo davčni uradi do tega, da igrajo kasirje za nemška napadalna društva.

Glasilo ptujskih šnopsarjev se v zadnji številki zaletava v dr. Kreka, ter ponavlja in še povečuje napade, ki so jih prinašali pretekle dni liberalni listi. Neosnovanost teh napadov je dokazal dr. Krek sam v deželnem zboru, kakor danes poročamo v političnem ogleđu. Sicer pa ptujski šnopsarji nimajo nobene pravice, iskati na drugih pogreškah, kajti še vedno velja prislovica, da se mora najprej pometati pred lastnim pragom. Dokler pa bodo štajerski šnopsarji razpolagali s celo galerijo morilcev, ubijalcev, tatov, goljufov, oderuhov, prešestnikov, detomorkil itd., tako dolgo jim pristojajo, da svetohlinsko ne iščejo pregreškov pri drugih.

Kako ljubijo soc. demokratje svoje delavske tovariše. Prejšnjo soboto je stal pred zagrebškim sodiščem Josip Magjerič, delavec v zagrebški plinarini, in 11 njegovih tovarišev. Obtoženi so bili, da so s silo iztirali iz tovarne sodelavca Valenšaka, in sicer samo zato, ker ni hotel pristopiti k socialistični organizaciji, kjer so bili organizirani drugi delavci. Priče so obtožbo potrdili in Josip Magjerič je bil obsojen na 14 dni, ostali „prijazni“ sodrugji pa vsak na 8 dni zapora.

Veseli glas za nadomestne rezerviste. Nadomestni rezervisti, ki so bili ob balkanskih zapletljajih vpoklicani k prezenčni službi, se zdaj odpustijo, in sicer pri infanteriji dne 10. t. m., pri artiljeriji 31. t. m. Nadomestnim rezervistom letnika 1910. se šteje ta doba za 2 vojaški vaji, onim letnika 1911. pa za eno.

Nesreče na vojaškem strelišču vsled izgubljenih granat in patron. Iz St. Petra na Krasu poročajo: Na tukajšnjem vojaškem strelišču leži vse polno nerazstreljenih granat, tako, da jih pastirji, ki tam okoli pasejo, najdejo in neso domov. Tako je napravil 22. septembra 19letni pastir Penko v Trnju. Ko je prinesel granato domov, jo je rezal z nožem, na kar se je razpočila in mu odrzala na obeh rokah 7 prstov ter ga ranila na prsih in obrazu. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano. Nekaj časa preje se je tudi neki pastir v Kleniku igral, a ne z granato,

marveč z najdeno ostro patrono od pušk. Patrona se mu je razpočila in mu predrila nad srcem telo. Čuje se, da imajo ljudje še mnogo takega razstrelivega materiala doma. Vojaška oblast je pač premalo poskrbela, da bi se po strelišču nahajajoče se nerazstreljene granate in ostre patrone pobrale.

Strah štajerskih Nemcev. Zverina v štajerskem zahodnem gorovju dela Nemcem še vedno sitne preglednice. Živino trga naprej in dela Nemce vedno bolj strahopetne. Po gostilnah se delajo nemški lovci silovito korajžne, ko pa pred njimi v gošči kaj zašumi, si junaki ne upajo streljati ter se korajžno skrijejo. Nemški listi se pripravajo med seboj, kakšna zverina da je. Eni trdijo z vso gotovostjo, da je lev, drugi, da je volk, tretji da je ris ali hijena. V naše gore se zverina najbrž ne bo zablodila, ker poročajo listi, da izvršuje sedaj svoje delo že bolj proti severu.

Iz deželne kmetijske šole v St. Juriju ob juž. žel. V 37. številki tega lista je bilo razglašeno, da se naj vpošljejo prošnje za vsprejem v prihodnji 10mesečni tečaj do 1. oktobra t. l. Število prošelj je pa tako pičlo, da bi se zasedli z vsemi prosilci komaj 2 tretjini prostora. Podaljša se torej rok za sprejemanje prošelj do 11. oktobra, dasiravno je to podaljšanje iz različnih razlogov zelo neprimerno. Menda je pa vendar v celi Spodnji Štajerski, ki se peča pretežno s kmetijstvom, še kaj kmečkih mladeničev, ki imajo veselje do svojega stanu, katerim je za napredek v njih stroki. Menda je vendar med kmečkimi gospodarji razsodnih očetov, ki uvidijo potrebo strokovne izobrazbe svojih naslednikov. Slabi časi, preobilo dela in trpljenja, torej beg od kmetij, nazadovanje istih, je vendar-le posledica neuka, pomanjkanja prave razumnosti. 10 mesecev radi pouka pogrešana delavna moč postane potem toliko več vredna, toliko izdatnejša.

Kolera ponehuje. Od vseh strani prihajajo poročila, da bo kolera v kratkem skoro gotovo prenehala, ker le malo oseb na novo zbolijo za sumljivimi znaki.

Tržno poročilo. Živinske cene so se v tem tednu zopet precej izpremenile. Cene pitanim volom Ia so se dvignile na graškem sejmu za 2—4 K, pri drugi govedi so cene enake onim iz prejšnjega tedna. Cene svinjam pa so močno padle, in sicer pri nekaterih vrstah celo za 10—12 vin. pri 1 kg. — Na Angliškem se je obrestna mera za hranilne vioge dvignila nenadoma od 4½—5%. Torej še denar za sedaj ne postane cenejši. — V Nemčiji so začele cene železu zopet padati in se pričakuje, da se bodo tudi v Avstriji iste cene v kratkem znižale. — Tovarnarji za svileno blago so zvišali cene svojim izdelkom za 5—10%. — Na žitnem trgu je cena koruzi padla zadnji teden za 15—20 vin. pri 100 kg. Cene drugemu žitu so trdne.

Štajerska za Slov. Stražo: Nabrala Terezija Godec, na gostiji Lovrenčič-Bezenšek v Konjicah, K 6:10; podružnica v Celju 260 K; podružnica v Zrečah pri Konjicah K 84:46; podružnica pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, nabrano na primiciji č. g. H. Peršuba v Pleterjah z licitacijo roba, dar č. g. Janeza Šerbak iz Dunaja, 50 K; nadalje nabrano na gostiji Loštrek-Mojzer, po nevestinem bratu gosp. A. Mojzer, 6 K.

„Obred in molitve pri procesijah s sv. Rešnjim Telesom“, tako se imenuje najnovejši, majhen molitvenik, ki je pred kratkim izšel v Cirilovi tiskarni Namen knjižice pa je, razložiti namen in pomen procesije na Telovo, posebno pa onih procesij, ki se vrše ob nedeljah po Telovem do goda sv. Jerneja, ter podatki zato v domači besedi vse one molitvice, evangelije itd., ki se pejejo in molijo pri teh obhodih ali inicijah. Vsebina: Uvod ali kratka razlaga namena in pomena procesij z Najsvetejšim, sv. maša na Telovo, procesije obred z „Pange lingua“, 4 sv. evangelije s kratko razlago in vsemi molitvami pred in med posameznimi blagoslovi, rožni venec angeljski in v č. presv. R. Telesu in molitvena ura z litanijami, zahvalno pesmijo in pesmijo „Jezus, Tebi živim“. Molitvenik je tiskan z velikimi črkami, pa vendar obsega samo 116 strani, ima jako priročno obliko, pravi molitvenik za moške, ker ga lahko hrani v vsak žep in ima vse molitve, ki se opravljajo pri sv. maši, za „Večno mlitev“ in druge adoracije ali počestovanja presv. R. Telesa služijo jako dobro „Molitvena ura“. Vse molitvice v njej so namreč razdeljene na male odstavke zato, da lahko moli menjaše se enega zbor na desni, drugega zbor na levi strani. To olajšuje molitev in za brani neprijetno in utrudljivo enoličnost. Tako molijo duhovniki in redovniki skupno svoj brevir. Molitvena ura in en del sv. rožnega venca ravno izpolnita eno molitveno uro. Knjižico je izdalo „Cerkveno društvo sv. Faustina“ pri Sv. Petru niže Maribora. Dobiva se tam in v Cirilovi tiskarni v Mariboru, vezana z rudečo obrezo 50 vin., z zlato pa 60 v.

Mariborski okraj.

Dijaška kuhinja v Mariboru. Letošnji občini zbor dijaške kuhinje v Mariboru se je vršil dne 25. septembra. Po pozdravu predsednika dr. Ivana Mlakarja je poročal o društvenem delovanju v minulem letu tajnik gospod dr. Anton Medved. Povdarjal je zelo vspešno delovanje dijaške kuhinje v minulem šolskem letu: obedov se je razdelilo med ubožne dijake 15.668, za 2000 več, kakor prejšnje leto. Nova uvedba poštnih šekov se je dobro obnesla; slavnostne prireditve mariborskih gimnazijev pod pokroviteljstvom profesorja dr. Antona Medveda so izvrstno uspele; kljub mnogoterim drugim žrtvam je narodno občinstvo vendar ostalo i v minulem letu naši dijaški kuhinji zvesto. Blagajnik, kanonik Jakob Kavčič, je poročal o društvenem gnotnem položaju. Dohodkov je bilo 4533.96 K, stroškov pa 4738.89 K; mali primanjkljaj se je moral pokriti iz društvene glavnice. Pri volitvi novega odbora so bili izvoljeni: predsednikom stolni dekan dr. Ivan Mlakar, tajnikom dr. Anton Medved, blagajnikom kanonik Jakob Kavčič, podpredsednikom ravnatelj Hinko Schreiner, odbornikom odvetnik dr. Fran Rosina, odvetnik dr. Radoslav Pipuš in profesor Ivan Vreže. Pri odborovi seji so se razdelile podpore letošnjim prošnjikom, katerih je bilo izvanredno veliko število; za vsak dan je določenih 60 obedov srednješolskim dijakom, gimnazijcem in učiteljskim. Podpore je nujno potreba. In

radi tega se odbor obrača z iskreno prošnjo do vseh plemenitih in požrtvovalnih domoljubov, da ostanejo tudi v bodoče naši dijaški kuhinji ljubeznjivo naklonjeni! S to prisrčno prošnjo izreka odbor dolžno zahvalo vsem vrlim dobrotnikom lanskega leta; imenoma se moramo zahvaliti z vso hvaležnostjo: slavni posojilnici v Mariboru (naši največji dobrotnici), posojilnici v Šmarju, gospodu učitelju Zacherlu za njegovo izdatno zbirko med ljutomerskimi domoljubi, klubu naprednih akademikov v Celju, vrlim višjim gimnazijcem v Mariboru za gledališki predstavi v St. Lovrencu nad Mariborom in v Slov. Bistrici, posojilnici v Mačolah, dr. Franu Rosini in dr. Radoslavu Pipušu. Iz zapaščine pokojnega profesorja in župnika Šinka v Središču smo dobili zelo lepo volilo 400 kron, slava mu! Hvala vam, vsi vedežni darovatelji, slavna društva in zasebniki! Prosimo vas, ostane mariborski dijaški kuhinji še nadalje blagohotno naklonjeni! Spomnite se je pri veseljah, ob godovih, pri prijateljskih sestankih! Posebno ve, vrle slovenske mladenke in vi, slovenski mladeniči, zbirajte ob ugodnih priložnostih za svoje trpeče narodne brate v mariborskih srednjih šolah, pošljite za uboge, vredne in potrebne dijake kake prispevke! Zelo ustrezno bi nam bilo, ako bi letos, ko je skoraj povsođ, hvala Bogu, dobra letina, pošiljali poljske pridelke; naša blagajna bi bila potem ob sedanji veliki draginji jako razbremenjena. Konečno se prav uljudno še zahvalimo velecenjeni gospodični Mariji Modrinjak, ki je vodila kot skrbna in neumorno delavna gospodinja našo kuhinjo; ni samo oskrbovala s hrano ubogih dijakov, tudi odgajala jih je s prav modrim in umestnim postopanjem. Hvala ji prisrčna! — Odbor.

m Maribor. V soboto, dne 4. oktobra zvečer so se zbrali mariborski Slovenci, da protestirajo proti znanim napadom Nemcev in nemškutarjev na naše Orle. Shod je otvoril in vodil dr. Korošec. Oral Žebot je v ostrih besedah obsodil neollikano postopanje naših nasprotnikov. Istotako je tudi poslanec dr. Verstovšek povdarjal, da se naši nasprotniki borijo s surovo silo proti nam in bi nas radi preplašili. Nato je bila sprejeta resolucija, v kateri 1. protestiramo proti sklepu mariborskega mestnega sveta, s katerim se prepoveduje Slovincem nošnja slovenskih znakov in razobešanje slovenskih zastav ter pozivamo vlado, da razveljavi ta protipostavni sklep. 2. Zantevamo po državljenje mestne policije in 3. pozivamo vlado, da nam zajamči prosto udejstvovanje našega narodnega prepričanja. Nato je govoril dr. Veble iz Celja o ciljih naše delavske organizacije J. S. Z. ter je pozival navzoče, naj delajo v Mariboru in okolici za procvit te velevažne organizacije. Poslanec dr. Korošec je v zaključnem govoru omenjal pogajanja za delazmožnost deželnega zbora ter nam podal zanimivo sliko, kako so se ta pogajanja vršila.

m Sv. Peter pri Mariboru. (Romarji. Nova okna v gorski cerkvi.) 7. in 8. september sta bila zopet letos prav vesela. Od vseh strani so prihili romarji v večjem številu kakor lani. Prišlo so 3 redne procesije: prva iz Ogrskega, druga od Sv. Antona v Sl. goricah in tretja od St. Ilja v Slov. gor.; vse jako lepe in velike. Čeravno je šentantonjevsko procesijo vodil novi vodja in je dež nekatere bolj plašljive zadržal doma, je bila njihova procesija največja. Rajni vodja je lani umrl na Dunaju. Bolehen je šel k evharističnemu shodu in je tam pri svojih sorodnikih umrl. Mati gorska naj svojemu gorečemu častilcu izprosi večno veselje na gori Sijonski. Ganljivo je bilo slovo na Marijin praznik. Šentiljska in šentantonjevška procesija sta šli skupaj, spremljani od č. g. župnika do farne cerkve in od tam so šli eni domov, drugi pa še obiskat baziliko Matere Milosti v Mariboru. „Daj in Marija veselo svidenje prihodnje leto!“ — Po pozni pridigi na Malo Gospojnico nam je preč. g. stolni župnik in naš dekan, Franc Moravec, blagoslovil sedmero novo slikanih oken. Dva sta v stranski kapeli sv. Antona. Za nju sta dala gospa Alojzija Velebil in g. Janez Vedernjak vsak 400 K. Eno nosi podobno sv. Alojzija in podpis Alojzij in Alojzija Velebil, drugo pa sliko sv. Terezije in imena: Janez in Terezija Vedernjak. V ladji je postavljen spomin sedanjim cerkvenim ključarjem: L. Krajncu, Mih. Muršecu, Janezu Slik in Jožetu Lorber, ki opravljajo skrbno to službo že 25. leto. Največje okno za oltarjem pa je spomin največjih dobrotnikov gorske cerkve, ki že deloma pri Materi Mariji v nebesih uživajo plačilo za svoja dobra dela, namreč: Frančeka, Katarine in Marije Fras. Tem in vsem, ki so kaj darovali najplača Bog!

m Sv. Peter niže Maribora. Ko je bila v avgustu velika voda, nam je priplavila drv, desk, vtopljene živine, pa žalibog zopet enega utopljenca. Ostal je na prodeu blizu žandarmerijske postaje ali nove šole. Po časnikih se je izvedelo, da je izginil v Semriachu nad Gradcem gostilničar in trgovec Michael Ferstl, ob enem tudi stolnik tamošnje požarne brambe. V žepih ni imel ne vinarja denarja, tudi ure ne. Vendar ni bilo videti nikjer znamenja kakšnega zločina. Pravi se, da ga je baje tožil zaradi neplačane vina nek vinski trgovec iz Ptuja, ki ni hotel čakati več na denar.

m Jarenina. Dne 27. septembra je pogorela viničarija Dragotina Albrehta s Pobrežja. Ubogi viničar je prišel ob vse svoje borno premoženje in je potreben pomoči. Posestniku je zgorela tudi preša. Zaravovan je bil le za malo svoto.

m Sv. Barbara v Slov. gor. Volitve smo imeli dne 1. t. m., pa mirne in prav pametne, kar kaže izvoljeni odbor, ki bo delal v prid občini, posebno pa

za lepe občinske ceste. V tretjem volilnem zboru so izvoljeni: Šabedar Franc in Jožef, Kukovec Franc in Kranjc Franc; namestnika pa Krajnc Janez, mizar, in Kurnik Janez. V drugem volilnem zboru so: Krajnc Janez, cerkveni ključar, Domitar Franc, Grajtonar Miha in Živko Janez; namestnika Simonič F. in Supan Jak. V prvem volilnem zboru: Jos. Mihalič, A. Kristl, Kamlar Jož. in Živko Franc; namestnika: J. Partlič in Hrastnik Ferd. — Vinska letina bo srednja po kakovosti in množini. Vse vrste grozdja so že zrele, le pošip potrebuje še mnogo toplote. Vinski kupci, le sedaj na noge in k trgatvi od kleti do kleti, tu se dobi mnogo pristne, zlahne kapljice, podobne letniku 1910 in 1911.

m Studenci pri Mariboru. V nedeljo, dne 19. oktobra priredi naše Slov. kat. izobraževalno društvo v prostorih gostilne Šauperl na Limbuški cesti večjo veselico z vinsko trgatvijo in drugimi zabavami.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ustanovni shod tukajšnje Dekliške Zveze se vrši dne 19. t. m. Ob 7. uri sv. maša in pridiga naše priljubljene organizatorja pred. g. dr. Hohnjeca. Popoldne po večernicah v mežnariji shod po sledečem vspredu: Govor vlč. g. Hohnjeca, štiri deklamacije, govor članice Dekliške Zveze in razprava o narodni noši. Dekleta, stariši, dekliške organizacije sosednjih župnij in drugi prijatelji mladine pridite!

m Jarenina. Dekliška Zveza priredi v nedeljo dne 12. t. m. poučen shod. Pridite!

m Sv. Anton v Slov. gor. Bralno društvo bo dne 12. oktobra ponovilo svojo prireditev z povečanim programom. Zato vabi vse prijatelje, posebno tiste, ki zadnjic niso mogli priti. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Tukaj smo si v nedeljo ustanovili skupino Jugoslovanske Strokovne Zveze za Ptuj in okolico. Naš deželni poslanec dr. Korošec nam je govoril v prepričevalnih besedah, kako potrebno je dandanes za poštenega delavca, da se izogiba socialno-demokratske in liberalne družbe in pristopi v krščansko delavsko organizacijo. Predsednik štajerskega okrožja J. S. Z., Fr. Žebot, je posebno priporočal hlapcem in kmečkim delavcem vstop v J. S. Z. Nato se je izvolil odbor. Kdor hoče pristopiti k novemu društvu, naj se ogasi pri predsedniku Fr. Ribiču ali blagajniku Fr. Veru. Za tem se je vršil občni zbor Orla, katerega je otvoril predsednik državni poslanec Brenčič. Načelnik Fr. Janžekovič je poročal o delovanju odseka. Nato so še govorili: Poslanec dr. Korošec, Orla Žebot in Menoni, na kar se je lepo zborovanje zaključilo. Pri pozni sv. maši so uniformirani Orli stregli v minoritski cerkvi ter so imeli ob koncu v družbi z odhajajočimi vojaškimi novinci skupno sv. obhajilo.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Občnega zbora, ki ga je pevski zbor vpeljal s prav primerno pesmijo: „Slovenska dežela“, podružnice Slovenske Straže na rožnivenško nedeljo se je udeležila zlasti mladina in zastopniki župnije Cirkevce. Predsednik g. poslanec Ozmeč je poročal o delovanju in dohodkih osrednjega društva, slikal boje Slovencev z grabeljivimi sovražniki ter se je dotaknil tudi stanja deželne zbornice štajerskega, krivic, ki se nam godijo, ter boja slovenskih poslancev zoper nemško večino. Tajnik in blagajnik je dal podatke o delovanju in dohodkih podružnice. Izvolil se je nekoliko razširjen odbor, v katerem so zastopniki cirkovskih in šentlovenskih mladeničev in mladenk. Navdušeno sta deklamovala: Predikaka Marija: „Slovenski rod, tvoj dan je vstal“ in Planinšek Janez: „Pesem za obmejne Slovence“. Peršuh Franc, Kranjc Alojz in Finžgar Rudolf so za sklep uprizorili šaliv prizor: „Opeharjen žid“, kar je vzbudilo mnogo smeha. Hvala iskrena vsem, ki so z udnino, darovi in drugače podpirali namene Slovenske Straže. Rojaki predragi, spominjajte se Slovenske Straže pri vsaki priložnosti, stopite med branitelje od sovragov toliko stiskane in preganjane domovine svoje. — Meseca kimovec ni v naši župniji nihče umrl. Mnogo let že ni bilo meseca brez mrliča. — Dne 19. oktobra ima Dekliška Zveza svoj mesečni poučni shod, ki se naj ga udeležijo vse mladenke!

p Vurberg. V nedeljo, dne 5. oktobra, smo imeli gledališko predstavo, s katero so vojaki-novinci od nas vzeli slovo. Prišlo je precej gledalcev. Nekaj jih je bilo celo iz Ptuja. Vsem prisrčna hvala za obisk in se pripravljamo še za prihodnjic.

p Sv. Trojica v Halozah. Polno ginjenosti si pripoveduje ljudstvo po celi veliki župniji, kako je bil birmski dan 29. september res dan neskaljenega duhovnega veselja, pravi dan sreče, katere se je brala na licih vseh, bodisi 494. otrok-birmancev, bodisi odraslih vernikov, kateri so — pet sto po številu in med temi nad polovico mož in mladeničev — ta dan prejeli sv. obhajilo. Na predvečer došlemu prevzvišenemu knezoškofu napravilo je ljudstvo sprejem, kakor ga je premoglo najveličastnejšega. Pri vstopu v faro je bil kaj lepo okrašen Drevenšekov križ. Malo dalje je nanašal Prevzvišenemu prvi, od g. oskrbnika Rudla postavljen slavolok: „Pozdravlja srčno škofa Mihaela — Trojička fara danes vsa vesela.“ Kmalu je sledil drugi slavolok, postavljen od g. Sakeljškega, župana podlehniškega, s pozdravom: „Slava, ki pride v imenu Gospodovem.“ Malo dalje je stal tretji slavolok, delo gostilničarja g. Jakoba Feguš, ki je klical: „Častitke iz srca globin — prevzvišeni vladika Vam — ovdic Trojičkih izročim — ki med nami slavite imendan.“ Kjer se odcepi od glavne ceste trojička, pa je izrazil cele župnije prošnjo Prevzvišenemu četrti slavolok: „Birmajte nadpastir naše otroke — k Vam vsi za milost stegajo roke.“ Za ta slavolok se je veliko trudil s celo rodbino podnačelnik šol. sveta, g. Anton Rodošek. Pri tem in pri drugih je stalo vsak kraj ceste veliko ovenčanih mlajev, vsi slavoloki so bili vsak po svojem načinu prav lepi, in pri vseh so se za ven-

ce veliko trudila dekleta, zlasti iz Dolene, Podlehnička, Ljubstave, Sedlaška in Nove Cerkevte ter gospe Rudl in Zorko. Med zastavami pri vseh hišah ob potu in mimo Sakeljškevega in Merčevega lično ozaljšanega križa so se pripeljali Prevzvišeni na Trojički hrib, kjer sta proslavljala svoj prihod peti in šesti slavolok pod farovzem in pri vstopu v cerkev s primernimi latinskimi napismi. Pri kapeli pred župniščem je bilo zbranega veliko ljudstva in šolski otroci. Najprej je pozdravil Prevzvišenega domači g. župnik, potem sta v imenu šolske mladine stopili pred s šopkom cvetlic enako oblečeni deklici: Tinika Rodošek in Malči Gajšek in jih je prva v začudenje vseh glasno in jedrovito pozdravila. V imenu Marijine družbe je knezoškofa ganljivo nagovorila predsednica Nežika Merc. Mladeniči Mladeniške Zveze pa so nosili nebo in zastave in oskrbeli slovesno zvenenje. Po obredih v cerkvi se je vršila izkušnja iz veronauka, pri kateri so znali otroci izvrstno. — Ko se je zmračilo, je zaigrala domača godba pod vodstvom kapelnika Antona Lozinšeka, so zapeli pevci pod vodstvom g. organista Ferd. Frasa iz Ptuja, so slavnostni večer s strelci nanašale rakete po zraku, topiči na zemlji, so razsvetljevali bližnji lampijoni s črkami: „Živio Mihael!“, daljavo pa ognji ljubezni in veselja — kresovi, kateri pa so po nalivu dežja žal kmalu pogasili. Največje veselje je zavladalo, ko so prišli Prevzvišeni sami, prijazno se razgovarjat z godci in pevci, kojih vodja jih je tudi s srčnimi čestitkami nagovoril. — Drugega dne v ponedeljek ob 8. uri se je zbralo v veliki trojički cerkvi polno vernega ljudstva in otrok. Prevzvišeni knez in škof so darovali sv. mašo, obhajali in imeli potem o sv. nadangelju Mihaelu prekrasno pridigo, pri kateri se je marsikatero oko solzilo. V daljših stavkih so tudi izredno pohvalili delovanje domačih treh gg. duhovnikov, pred vsem g. župnika, in pa gorečo požrtvovalnost trojičkega ljudstva, katero je posebno v zadnjih 4 letih v kljub slabim letinam darovalo okrog 10.000 K za poprave in olepšanje svoje farne in treh podružnih cerkev. Tako je bil dan sv. birme pri nas v resnici tako radosten in veličasten, kakor ga je označil domači pesnik na velikem napisu, napravljenem v obednici Prevzvišenemu v proslavo njih imendana: „Možno zabiti ne bo več tega dneva — vsem hvaležnost gorka nam srca preveva.“ Opazili smo tudi, da so naš preljudi knezoškof sami na ta dan cerkvene slovesnosti svoj god z veselim srcem in z zadovoljnostjo praznovali, ker so nam blagoveli zapisati v kroniko v trajen spomin tega dneva med drugimi še ta-le stavek: „Tako veselega godu še menda nisem v svojem življenju obhajal, kakor sem ga danes“. V kroniki se je podpisalo tudi vseh 23 duhovnikov, zbranih ta dan veselja okrog svojega škofa, kateremu kličemo hvaležni Trojičani z napisom slavoloka pri izhodu iz fare: „Plačnik naj duhovnih dobrot — stoterni Vam boče Gospod!“

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. septembra, sta se kot spomin na 10letnico Marijinih družb slovesno blagoslovila kipa sv. Alojzija in sv. Neže. Blagoslovitev je izvršil ter imel cerkveni govor profesor g. dr. Hohnjec. Nato je bil mladeniški shod, ki se je prav dobro obnesel. V velikem številu so prihiteli možje in mladeniči iz sosednjih župnij v našo lepo šentlovensko dolino. Bilo je tudi veliko mladenk in žen, da je bilo veliko zborovališče polno poslušalcev. Kot govornik je prvi nastopil č. g. dr. Hohnjec, ki je priporočal mladeničem 3 prelepe čednosti, katere bi naj dičile vsakega mladeniča, namreč: verski in narodni ponos, potrpežljivost in medsebojno prijateljstvo. Izjavil je tudi željo, naj bi se v tej okolici tudi, kjer je le to mogoče, ustanovil telovadni odsek Orel. Nato je govoril naš državni poslanec g. M. Brenčič. Kot predsednik ptujskega Orla je v njegovem imenu pozdravil vse navzoče. V govoru je svaril mladenično pred prevzetnostjo, pijančevanjem, pred mestnimi službami ter ji priporočal čitanje naših poštenih katoliških listov. Zanimiv je bil tudi govor visokošolca g. Janko Koserja. Predaval je namreč o treznosti. Orisal je, koliko škode nam povzroča neizmerno pitje ter nam obljubil še o tem večkrat kaj poročati, za kar se mu pripravljamo. Končno je izpregovoril odpostanec Mladeniške zveze od Sv. Tomaža pri Ormožu, ter član tamošnjega pevskega društva, Lovrenc Herman ml., ki je navduševal mladeniče za delo pri naših društvih. Med zborovanjem nas je prijetno zabaval prav dobro izvežbani pevski zbor od Sv. Tomaža, ki je žel za svoj trud občeno pohvalo. Izrekamo prisrčno zahvalo vsem, kakor posebno gg. govornikom, slavnim tomaževskim pevcem, našemu č. g. župniku, ki so se za naš shod veliko trudili in nam pri vsem šli na roko, kakor tudi vsem, ki so dejansko ali na kak drug način pripomogli k tej slavnosti.

Iz Ormoža nam prihaja vesela vest, da je pri tamošnji volitvi veleposestva v okrajni zastop z magala z vsemi kandidati Slovenska Kmečka Zveza. Občine, storite še v v soboto po vzhledu veleposestnikov in odklenkalo bo nadvladi dragih Srncov v zavednem našem okraju!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnja Mladeniška zveza priredi 12. t. m. po večernicah v šoli zanimivi igri „Kazen ne izostane“ in „Nežika z Bleda“. Domačini, kakor sosedje so uljudno povabljeni. Vstopnina samo 20 vin.

p Ormož. Podružnica c. kr. kmetijske družbe za štajersko priredi v nedeljo dne 12. oktobra t. l. ob 8. uri zjutraj v prostorih kletarske gostilne v Ormožu svoj izredni občni zbor po tem le vspredu. 1. Pozdrav. 2. Dopisi in podružnična naznanila. 3. Predavanje o umni in koristni gvinjereji. 4. Pobiranje zaostale letnine in sklepanje o zaostalih računih. 5. Predlogi. Pričakuje se mnogobrojne udeležbe.

p Središče. Dne 12. oktobra ima Dekliška Zveza poučni mesečni shod. Predavat pride tudi govornik o zanimivih stvareh. Na shod so vabljena vsa dekleta, ki se naj udeležijo polnoštevino, pa tudi Orli, kakor drugi fantje in dekleta, možje in žene. Pridite vsi! Shod se vrši v prostorih č. g. župnika Dogša.

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Konstantinova slavnost, ki jo je preteklo nedeljo, dne 28. septembra, priredilo naše Bralno društvo, je privabila obilo njenega občinstva iz naše domače župnije, kakor tudi zastopnike sosednjih krajev: Ljutomera, Svetinje, Male Nedelje, Sv. Jurja, Kapele in od drugod, celo iz daljnega Središča. Bodi vsem izrečena zahvala. Prvo, čemur so se ljudje čudili, je bil nov, krasen oder, ki nosi med drugimi vrhovni napis: „Bogu v čast, mladini v korist“. Priznan govornik vlč. g. Fr. Štuhar iz Kapele je, spominjajoč se Konstantinovega jubileja, dokazoval, da se kakor nekdanj kristjani, imamo tudi mi v današnjih dneh vojskovati z raznimi verskimi sovražniki (liberalci in svobodomiselnici) in narodnimi (Italijani, Nemci in nemčurji); da pa moramo biti po vzgledu raznih značajev iz igre, ki se ima predstavljati, v tem boju odločni, neomahljivi in dosledni, ter da bo slovenski narod v tem boju zmagal le, ako se bo vojskoval kakor nekdanj Konstantin, z zastavo sv. križa. Tudi g. govorniku naj velja naša zahvala za njegove lepe besede. Tamburaške, deklamacijske, posebno pa pevske točke, so za naše razmere izpadle prav dobro. Glavna točka sporeda pa je bila igra: „Sv. Just“, ki nam živo slika, kako se je godilo kristjanom, predno je izdal Konstantin svoj slavni milanski odlok. Vloge so bile precej dobro razdeljene in vsi igralci so povoljno rešili svojo nalogo. Slava jim in vsem drugim, ki so kakorkoli pripomogli k tej lepi slavnosti! Glavna zasluga za prekrasno slavnost pa gre našemu, neumorno delavnemu gosp. kaplanu Francu Ostržu. Bog ga ohrani še mnogo let v naši sredini v korist naše mladine!

1 Veržej. Dne 26. oktobra se bo odkril in blagoslovil velik spomenik v čast, proslavo in spomin 65letnice vladanja njih veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Spomenik se bo blagoslovil z veliko slovesnostjo.

1 Gornja Radgona. Pri nas se baje ustanavlja veteransko društvo. Ustanavlja ga Vido Letnik, upokojen železniški stražnik.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. V nedeljo, dne 21. septembra t. l. se je sešlo precejšnje število posestnikov popoldne v gostilni g. Zormana, po domače Sutnik v Tomaški vasi na poučnem zborovanju o zlaganju poljedelskih zemljišč. Po popoldnem predavanju o kr. agrarnega nadinženirja Jožefa Pelko iz Maribora se je oglasilo 5 posestnikov iz občine Golavabuka z željo, naj bi se jim pripomoglo, da se njihova raztresena zemljišča zlože, na kar se je sestavil in podpisal tozadevni zapisnik. Zborovanje je bilo vsestransko jako zanimivo.

s Šmartno ob Dreti. V „Slovenskem Narodu“ z dne 13. septembra se prav dobro znana, nepriljubljena oseba, zaganja v občinske volitve občine Bočna. Postaja mu celo vroče, da ni imel pri volitvah v občinski odbor nič proti sestavljeni listini odbornikov, ki je bila plod kompromisa. Če smo mi volili Tinča za župana, je to popolnoma naša stvar, in kaže le, da uživa zaupanje med prebivalci; izbrali smo si ga sami in se nam ni nikjer in nikdar vsiljeval, kar nikakor ne moremo trditi o znanem dopisniku „Slovenskega Naroda“. Kajne, da bi liberalni dopisnik sam rad postal župan? Rad že, rad, kajne? Pa te nihče ni volil. To je blamaža! Končano s tvojim: „usoda ne prizanese“. Želimo le, da tega dopisnik sam prvi ne občuti.

s Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 28. septembra je priredila J. S. Z. gledališko igro: „Turški križ“ v Društvenem Domu. Udeležba je bila velika, da že dolgo ni bilo take. Videli smo veliko tujih gostov iz Št. Andraža, Št. Ilja, Št. Pavla, Šoštanj, Škal itd. Igralci so izborni igrali. Med odmorom je svirala godba iz Pake. Po predstavi se je na Kokošinekovem vrtu vršila ljudska veselica z godbo, šaljivo dražbo in pošto. Ljudstvo je izreklo željo, naj se v nedeljo, dne 12. oktobra, veselica zopet ponovi, kar se bo tudi zgodilo.

s Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 21. sept., se je zgodilo pri nas nekaj novega. Ustanovili smo si Mladeniško in Dekliško zvezo. Govoril je g. VI. Pušenjak. Orisal je cilje, za katerimi mora mladina stremiti. Odbor se je sledeče sestavil: Mladeniška Zveza, Predsednik Franc Miklavc, podpredsednik Jožef Zapečnik, blagajnik Lipe Miklavc, tajnik Franc Ričnik, odbornika Rupert Kozjak in Anton Uran. Za Dekliško Zvezo: Predsednica Pepca Zapečnik, podpredsednica Marija Ričnik, blagajničarka Pepca Držečnik, tajnica Malči Miklavc, odbornici: Kristina Kozjak in Jožefa Miklavc. Dal Bog, da bi lepi nauki ne bili glas vpijočega v puščav. Mladina, posebno mladeniči! Temelj našemu bodočemu delu je položen, cilji narisani, torej le krepko naprej! Korajzja naj velja! Nič nai vas ne straši, če vas ljudje, ki zajemajo svojo modrost iz „Stajerca“ in podobnih listov, zaničujejo ter vas skušajo od naše organizacije odvrniti. Takšni razširjevalci nemške „omike“, kojih znanje nemškega jezika nič dalje ne sega, kot se glasi tisti ljudski slovar: riba = fiš, miza = tiš, kaša = brajn itd., ne bodo pri naših fantih nič opravili. Ponosni pa so lah-

ko naši Nemci na to častno gardo, ki si celo na velikem cerkvenem shodu dovoli proti našim fantom uganjati svoje politične neumnosti. Fantje, držimo se tako, kot pravi tista pesem: „Mi stojimo trdno kakor zid grada!“

s Ribnica na Pohorju. Dekliška Zveza ima v nedeljo, 19. oktobra po večernicah v društvenih prostorih svoj prvi redni mesečni sestanek. Dekleta, pridite v obilnem številu!

s Ribnica na Pohorju. V nedeljo, 12. oktobra se vrši po večernicah v kaplaniji mesečni shod Mladiške Zveze. Na vsopred pridejo zelo važne in zanimive stvari, bi bilo torej škoda, če bi kdo izostal. Mladenci, poskrbite, da bo udeležba kolikor mogoče lepa. Pridite!

s Sv. Martin pri Velenju. Gledališka predstava „Turški križ“ se na splošno željo zopet ponovi v nedeljo, dne 12. oktobra ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. Kdor ni imel priložnosti, si zadnjič ogledati te krasne in velezanimive predstave, naj prihiti to nedeljo v naš Društveni dom. Ves čisti dobiček je namenjen za podpore onemoglim članom J. S. Z.

Konjiški okraj.

k Konjice. Konjiški napredni slovenski rod se pripravja na upolne bodoče dr. Prusove čase. Neko nedeljo so na veseljem plesu brusili pete naši štrajk-politički, ki so si jih ugledali v blagonsnem (?) delu v zvezi z „Akademično stranko“. Pa kadar se gre za narodnost, jim tudi ta stranka pokaže ključ do globe ali zapora. Kaj ne, kolika nevhvaležnost! Upamo, da bo pri prihodnji veselici mesto edinega najvažnejšega plesa prišlo na vsopred: Trohica slovenskega upliva v konjiškem tržkem magistratu, kjer vzlic dolgoletni napredni narodnosti v znamenju plesa še vedno pleše — Nemeč in posilnemeč. Pa zameriti ni treba!

k Konjice. Šel sem s svojim prijateljem nekoliko na izprehod, in sicer po cesti proti Skaliam. Ko tako hodiva, me prijatelj naenkrat opomni na neki napis. Jaz ga začnem glasno čitati in slove sledeče: „Da se cesta dalje časa obvaruje se mora žljajati pane zavirati kdor bitega ne ubogavbode od 3. pado 50. kron kaznovan občinstvo.“ — Ko sem to prečital, sem se začudil ter se skoraj moral vprašati, ali sem v slovenskih Skalioah. Konjičani, ali se ne sramujete, imeti v vaši okolici tako spakodran napis? Zakaj tako kvartite slovenščino? Ne delajte drugih besed, ko jih imamo že itak dovolj. Župana pa se prosim, da hitro odstrani ta dopis in ga nadomesti z drugim.

k Konjiški okraj. Prepozno za prejšnjo številko smo dobili sledeči dopis: Naši fantje-rekruti odidejo od doma na dan poziva zjutraj. Zakaj se-le takrat? Zato, ker tisto noč ne marajo napravljati težko prislužnega denarja, ki ga bodo pozneje krvavo rabili. Pa tudi zato, ker nimajo pravega prenočišča v Celju, v gostilni bi jih pa moralo spat več skupaj in bi bili še lahko okradeni. Popoldne nas bodo itak pričakovali na kolodvoru pri vsakem vlaku in nam kazali pot v vojašnico. Tam bomo lepo čakali na druge do popoldne. Popoldne pa se peljemo — juhej — dalje, tja, kamor nas kliče presviti cesar, bodisi v Pulj ali v Kormin ali kamorkoli. In potem nam bo dal presviti cesar pol hleba in kar je še treba. Piščolce bom dal za pas, za klobuk pa listič bel, ta listič tako pravi, da cesar ga je vzel. Juhej!

k Oplotnica. Pred nekaj leti smo imeli v Oplotnici po 2, 3 peke, sedaj pa imamo samo enega. Peče pa tako mali kruh, da ga nekateri trgovci od nas dobivajo iz Konjic. Dobro bi bilo, da bi prišel sem pek, ki dobro razume svojo obrt, saj sta tukaj v Oplotnici še dve pekovski peči na razpolago.

k Konjice. Duhovniki iz konjiške naddekanije zbrani pri mil. g. arhidijakonu so darovali za Slov. Stražo 11 K.

k Zreče. V nedeljo, dne 12. oktobra po večernicah priredi Mladiško-Dekliška Zveza Konstantinovo slavnost. Na vsopred je slavnostni govor tujega govornika, petje, igra „Krečmar pri zvitem rogu“, uprizorijo mladeniči in „Sv. Cita“, uprizorijo dekleta. Gočbo oskrbijo domači tamburši. Prijatelji poštna zabave, prihitite ob tej priliki na izlet v Zreče.

k Zreče. Naša podružnica „Slov. Straže“ je odposlala vodstvu v Ljubljano K 8446 prispevkov, kar se je bilo nabralo večinoma pri veselih sestankih. Spominjajte se torej vselej ob takih prilikah Sl. Straž!

Celjski okraj.

c Celje. Izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo, dne 5. t. m., spevoigro: „Kovačev študent“, ki je prav dobro uspela. Igralci so topot pokazali, da zamorejo tudi spevoigro povoljno predstavljati. V znesenih besedah je pozdravil mnogobrojne udeležence društveni predsednik vlč. g. dr. Vraber, v kratkem razložil vsebino in namen igre ter povdarjal, kako neobhodno potrebno je društveno delovanje, zlasti priporočal mladini, naj zahaja v naša društva, kjer se goji verska in narodna zavest. Nastopil je tudi prvokrat mešani zbor, kateri se je pred kratkim ustanovil ter zapel nekaj ličnih pesmic. Želimo, da bi ta prepotrebnosti pevski zbor dosegel svoj polni cilj, katerega zasleduje, ter vstrajno nadaljeval svojo težko nalogo. Da zamore biti svoji nalogi kos, je pokazalo burno ploskanje navzočih mnogobrojnih poslušalcev. Upamo, da se prav kmalu zopet vidimo.

c Celje. Pri nas se je ustanovila Trgovska obrtna zadruga, katera naj bi bil denarni zavod za vse slovenske obrtnike in trgovce. Čuje se pa, da je ta zadruga članica liberalne Zveze v Celju. Prosimo načelstvo zadruga, da nam pojasni, če je ta vest resnična. Povedati moramo namreč, da bi si zadruga s pristopom k liberalni Zvezi le škodovala, ker bi postala strankarsko podjetje in bi izgubila zaupanje, ker je celjska Zveza z ogromnim zneskom udeležena pri „Glavni posojilnici“.

c Celje. V petek, dne 3. t. m., je umrl celjski mestni blagajnik Rudolf Lang v 44. letu svoje starosti. Umrl je bil velik Nemeč pred Bogom in ljudmi.

c St. Jur ob južni železnici. Politično pokoro

delajo naši liberalci radi svojih neumnosti pri tržkih občinskih volitvah. Pri prvotni volitvi smo mi prodri z 8 odborniki, liberalci so dobili 4 odbornike, po volitvi je pa odpadel od naše stranke Herman Kincl in potemtakem so šteli nasprotniki 5 odbornikov, naših je bilo 7. Ko je bila prvič volitev župana, se je liberalni odborniki niso udeležili, razpisala se je druga volitev župana in glej čudo, tedaj so pa vsi liberalni odborniki odstopili ter vložili prošnjo, da se razpiše nove volitve za I. razred, ker so imeli mnogo upanja, da zmagajo. In res se je razpisala nova volitev za I. razred. Na dan pred volitvijo so pa vsi odstopivši liberalni odborniki vsi zgrivani prosili občinski urad, naj jih sprejme nazaj kot odbornike, tudi okr. glavarstvo v Celju so tako dolgo prosili, da jih je uslišalo ter je brzojavnim potom volitve ustavilo in sprejelo odstopivše odbornike zopet nazaj. Tukaj pa sklep c. kr. okr. glavarstva ni po določilih občinskega reda, zato, kakor se sliši, se bode vložil priziv proti temu sklepu okr. glavarstva. No, odstopivši odborniki so se zbalji tako zopet novih volitev, da so šli rajše prosit kakor da bi zopet kandidirali (seveda bi bili tudi pogoreli). Zdaj se tem odbornikom smeji cel trg. Gotovo bo marsikoga zanimalo, kateri so ti zgrivani politični mrtveci, evo njih imena: Herman Kincl, Ivan Brežnik, Josip Čulek, Rudolf Dobovišek in Adam Kincl. Že zadnjič smo poročali, da je Hermana Kincl razsvetil sv. Duh, da igra sedaj v liberalni stranki tako lepo vlogo, no, sedaj je pa še druge 4 tudi razsvetil. Res, veliko kratkočasja nam Šentjurčanom napravljajo takšni „možje“.

c St. Jur ob južni železnici. Županstvu v trgu St. Jur bi svetovali, da vsem odstopivšim liberalnim odbornikom naloži po občinskem redu kazen po 200 K, ker za njih je ta „špas“ res vreden toliko denarja. Saj bo menda res tako, kakor je pisal „Narodni List“: Kdor se zadnji smeji, se najboljši smeji, in res se bodo nazadnje neumnostim liberalcev največ smejali „klerikalci“. Živeli strahopetni liberalci!

Sv. Jurij ob južni železnici. V soboto, dne 27. septembra, je med silnim neurjem treščilo v gospodarsko poslopje Antona Zgonca, ki je do tal pogorelo. Uničene so tudi vse zaloge krme in vsi poljedelski stroji. Le živino so rešili. Trška in okoliška požarna bramba sta neumorno gasili. Škoda znaša pa nad 4000 K, ki je le deloma pokrita, ker je bil lastnik le z 2000 K zavarovan.

Polzela. (Neurje.) V soboto, dne 27. septembra smo imeli pri nas silno neurje. Pri tem je udarila strela v električno napravo tovarne Pryma in jo zelo poškodovala. Škoda znaša nad 2500 K.

c Ljubno. Naš rojak g. Jakob Sem je kupil hišo, katera je bila last tukajšnje Posojilnice. Sedaj jo je lepo prenovil; s tem je dobil zopet naš trg lepše lice. Preselil se je g. Sem sedaj iz Gornjega Grada ter otvoril dne 5. t. m. svojo trgovino. Ko sem bil v njegovi trgovini, sem opazil, da ima v zalogi veliko vžigalic „V prid obmejnim Slovincem“. Kaj sledi iz tega? Če se ne varamo, upamo, da bo g. Sem tukaj cel značaj. Toplo priporočamo njegovo trgovino tukajšnjemu prebivalstvu in tudi našim vrlim sosedom Lučanom in Ksaverijancem.

c Nova Štifta pri Gornjem Gradu. Ker „Narodni List“ v eni predzadnjih števil zopet piše v dopisu iz Nove Štife o kilogramu cukra, ki so ga baje morale v moji trgovini 4 osebe plačati, sem primoran resnici na ljubo izjaviti: Ko se je lani ženil Jožef Repenšek, po domače Mlakarski, je dobila njegova sestra v moji trgovini 1 kg cukra, ki ga je potem plačala Neža Suhovršnik, pa nihče drugi. Čez 7 dni, ko so neki gostje neko „kisló“ robo pili, je pa Kotnikov fant tudi dobil 1 kg cukra, ne da bi ga bil plačal. In potem je res moja žena vprašala par dotičnih oseb, kdo da bo ta cukrer plačal. Tako vprašati ima menda pravico vsak trgovec. Plačal ga je pa potem edino rajni Jernejec po svoji hčeri Mariji. Torej ni res, da bi bile 4 osebe en in isti kilogram cukra plačale, kakor trdi dopisnik „Narodnega Lista“ iz zlobnega namena, da bi škodoval moji obrti, ampak ga je plačala samo ena oseba, kar se lahko s pričami potrdi. Če pa dopisnik „Narodnega Lista“ tega ne verjame, naj se pa pod svoje dopise počiše, da bom vedel, s kom imam opraviti in da se mu bom za vso njegovo skrb, ki jo ima do mene, lahko primerno zahvalil. A. Rotter.

c Gomilsko. Na splošno željo občinstva se igra „Divji lovec“ v nedeljo, dne 12. t. m. ponovi. K obilni udeležbi vrnimo vabi odbor.

c Čebelarstvo podružica za Savinjsko dolino priredi v nedeljo 12. t. m. ob 3. uri popoldne pri društvenem tajniku v Pečarju v Št. Pavlu čebelarstvo predavanje združeno z občnim zborom s sledečim vsopredom: Poročilo predsednikovo, blagajnikovo in tajnikovo ter volitev odbora. Čebelarji pridite v prav obilnem številu!

c Vransko. Dne 12. oktobra se vrši v kaplaniji na Vranskem skioptično predavanje po zjutrajnem sv. opravilu za stariše, popoldne za mladino. Predavatelj pride iz Ljubljane. Vstopnina 0 vin.

c Sv. Peter na Medvednem selu. Proslava petletnice obstanka tukajšnje Dekliške Zveze se vrši v nedeljo, dne 12. oktobra po sledečem vsopredju: Ob 10. uri pridiga za dekleta, sv. maša v dober namen članic Dekliške Zveze. Ob 12. v župnišču slavnostno zborovanje: 1. Pozdrav. 2. Naše petletno delo, poročata v dvogovoru z domači narodni noši dve mladenki. 3. Slovenska zemlja, pesen slovenskih deklet, deklamacije. 4. Slavnostni govor, govori I. tajnica „Zveze slov. deklet“, učiteljica Erna Razlag. 5. „S čim naj služim?“ „Naš vzor“ deklamaciji. 6. Govori zastopnic Dekliških Zvez. 7. Vmes se skupno zapoje Velegrajska himna, Slovenka sem in Lepa naša domovina. Nato se vrši posvetovanje zastopnic Dekliških Zvez iz šmarske in rogaške dekanije, se zbereta oba dekanjska odbora in se odobri načrt za b. doče delo. Poljite vse Dekliške Zveze obeh dekanij svoje zastopnice v večjem številu!

Brežiški okraj.

b St. Peter pod Sv. Gorami. Vkljub temu, da je bil v noči med soboto in rožnivenško nedeljo velik naliv, se je zbrala na to nedeljo na prijaznem griču na sloveči božji poti na Sv. Gorah velika množica

ljudstva; med tem so imele večino mladenke domače fare in sosednjih župnij iz Sotiske doline in iz Posavja. Veličastna cerkev Matere božje, v kateri je prostora za več tisoč ljudi, je bila napolnjena. Privabila je mladenke slovesnost, ki se je ta dan obhajala: Na rožnivenško nedeljo se je namreč ustanovila za našo faro Marijina družba. In ob tej pomembni slovesnosti se je vršil tudi shod dekliških zvez celega okrožja. Cerkevni govor je imel ljubljene slovenske štajerske mladine in njen neumorni organizator, naš rojak prečastiti g. dr. Hohnjec, ki je v krasnem poljudnem govoru očrtal namen in pomen Marijinih družb in zavračal z le njemu lastno spretnostjo ugovore proti njim. Po govoru se je vršil sprejem 75 deklet v Marijino družbo. Bil je ganljiv prizor, ki je privabil marsikomu solze v oči, prizor, ki ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Med sv. mašo so vse članice novoustanovljene Marijine družbe pristopile skupno k sv. obhajilu v veliko spodbudo vseh navzočih. Po službi božji je bil na prostem shod dekliških zvez, na katerem je dr. Hohnjec nedosežno govoril o pomenu dekliške organizacije za versko in narodno življenje. Za dr. Hohnjecem so nastopila dekleta iz Marijinih družb in dekliških zvez sosednjih far in prinesla pozdrave najmlajši sestri — Marijini družbi in Dekliški zvezi Sentspeterski. Vse je občudovalo pogumni nastop in izobraženo zgovernost vrlih mladenk. Antonija Bence (Rajhenburg) pozdravlja Marijino družbo, ki daje mladini versko in narodno vzgojo. Jožefa Premelč (Bizeljsko) priporoča v originalnem govoru mladenkam treznost in varčnost, Marija Štrih (Pilštanj) pa ponižnost v obleki in noši. Ptič se pozna po petju, človek po govorjenju, a tudi po — obleki. Marija Kovačič (Bizeljsko) pozivlja k branju dobrih knjig in k snovanju knjižnic. Radanovič Barbara (Pišecce) govori o pomenu izobrazbe dekleta za domačo hišo in javno življenje. Nemeč Marija (Bizeljsko) pozivlja mladenke k čuječnosti: Matere ne morejo biti vedno za nami, same se čuvajmo! Marija Pribožič (Rajhenburg) stavi za vzgled Devico Orleansko. Po njenem vzgledu pojdemo pogumno v boj za sv. vero in za pravice slovenskega jezika. Valent Roza (Rajhenburg) je dovršeno in krepko prednašala Gregorčičevo obmejno budnico. Za Balon Amalijo (Bizeljsko), ki želi obilnega uspeha Dekliški zvezi, povzame sklepno besedo dr. Hohnjec, ki želi, da bi seme, ki se je vsejalo danes, rodilo obilno krasnih in stalnih sadov, v kar pomozi Bog in Marija! Razšli smo se z željo, ki so jo izražale mladenke, da bi se dekliški shod vršil na Sv. Gorah vsako leto.

Ime pridelka	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	11	50	10	50	11	50	10	—	10	—
Rž	9	—	9	—	8	—	8	50	8	50
Ječmen	8	50	8	50	8	20	8	—	8	—
Oves	9	50	9	50	11	—	9	—	8	—
Koruza	10	20	10	—	10	50	10	—	9	50
Proso	—	—	11	50	16	—	—	—	9	—
Ajda	—	—	10	50	11	—	—	—	10	—
Seno sladko	5	50	3	75	3	—	5	—	5	—
„ kisló	5	—	—	—	2	50	4	50	4	—
Slama	3	30	2	50	2	80	3	60	2	50
Fizola	18	50	—	—	11	50	—	—	18	50
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leče	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Špeh, svež	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kisló	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kislá	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„ kislá	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	06

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 2. oktobra 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: glavni voli, tolsti 94—110 kron (izjemoma 118 kron), poltolsti 76—90 kron; suhi od 68—74 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 68—82, poltolste od 48—66, suhe od 40—46, biki od 66—96, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 68 do 84 kron. Kupčija slaba, cene večinoma nespremenjene.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 112, K 132; teleta Ia (izjemoma cena od K 136 do K 140); mlade svinje od K 156 do K 160; nemške pitanske svinje od K 136 do K 146; ogrske pitanske svinje Ia od K 136 do K 146; ogrske pitanske svinje IIa od K 128 do K 132; mesne svinje od K 138 do K 146; bosnjaške pitanske svinje, od K 130 do K 140; ovce od K —80 do K —90; kozlički in jagneta od K — do K —. Kupčija slaba, cene močno nazadovale.

Listnica uredništva.

Hum: S takimi poročili nam pač čisto nič ne ugodite. O pretepih in pravdah naj poroča „Štajerc“. Pozdrave! — Zagorje: Kaj hočete s tem povedati o tistem mladeniču? — Zabukovje: Čudimo se, da ne upoštevate, da takih osebnih napadov in dopisov, ki so brez vsake politične veljave, ne bomo nikdar priobčevali. Pišite raje kaj drugega. Pozdrave! — Luče: Za zadnje številko došlo prepozno. — Razbor: Ali mislite, da bo pri dotični osebi kaj pomagalo, če ga v listu primemo? Može, le naprej po doseganju poti, naj vas ne plaši čedno „delovanje“ dotičnega človeka. Vremena se bodo že še zjasnila. Pozdravljeni. — Marenberg: Ker je dopis brez podpisa, ječi sedaj že na dnu uredniškega koša. — Ljutomer, Polensak: Prinesemo ob priliki. — Dobova, Gornji grad, Sladka gora: Prihodnjič. — Dol, Dramlje, Konjice, Prihova, Št. Lovrenc: Ostalo prihodnjič. — Mozirje, Središče, Mestinje, Sv. Andraž v Slov. gor., Brežice, Celje, Sv. Florjan: Prepzmo!

Smešno cen, nepoplačan poskus!

Tvegajte 12 vinarjev za nakup zavoja pralnega izvlečka „Ženska hvala“! Namočite z njim perilo čez noč! Čudite se prihodnje jutro kako lahko in brez truda Vam je treba s Schichtovim milom in toplo vodo le izplakniti nesnago brez vsakega napora.

854

Loterijske številke.

Gradec	1. oktobra 1913	2	8	33	69	89
Linc	4. oktobra	20	23	1	40	28

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnništvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Preselitev.

Janez in Kati Fischer, krojač naznanjava cenj. občinstvu, da sva se iz Samostanske ulice preselila na Tegethofov trg št. 3 v Mariboru. 1169

Lepa vila je na prodaj z lepim gospodarskim poslopjem, zraven lep sadonosnik in lep zelenjadni vrt, v Mariboru v magdalenskem predmestju, blizu cerkve, pripravno za upokojenca ali privatista, vpraša se pri g. Francu Spes, Lenaugasse 18. 1178

V najem se da dobro idoča gostilna, posebno primerna za mesarja, ker je mesnica in ledenica; je pri farni cerkvi in pri veliki cesti. Natančnejša pojasnila daje lastnik g. Ivan Čeh, gostilničar pri Sv. Barbari niže Maribora. 1172

Proda se mlin

in žaga, na močni, stalni vodni sili, tik železniške postaje s posestvom vred po ugodnim pogojem. Resni kupci naj se zglasijo pri R. Kuncu, Št. Jur ob juž. žel. 1176

Mlad krojaški pomočnik si v svrhu večje izobrazbe želi službo spremiti. Naslov: „Fr. Kr.“ pošto ležeče, glavna pošta, Vojnik. 1180

Prage (švelerje)

za južno železnico, bukove in hrastove, vsako množico po najvišjih cenah kupi od vsake postaje juž. žel., ednaku tudi jesenov les. Ponudbe na Rudolf Dergan, trgovec Laški trg. 1181

Lepo posestvo je na prodaj; 1 uro od Maribora, 5 minut od velike ceste in od postaje Pesnica. Lepe njive, travniki in gospodarsko poslopje z opeko zidano, hlev in stikalnico. Lastnik: Anton Fras, posestnik, Jelenče št. 24. 1188

Lepo posestvo je na prodaj; štiri orale zemlje, dve njivi, travnik, sadonosnik, vodnjak, lepe velike brajde, velika, prostorna hiša, hlev, obokana klet, tri svinjski hlevi. Proda se zaradi preselitve. Cena 8 tisoč kron. Naslov: Simon Donnik, Gornja Bistrica št. 48. 1184

Cevlarskega pomočnika in učenca sprejme Franc Lorgar, Zreče pri Konjicah. 1187

Proda se radi družinskih razmer lepo posestvo, ki se nahaja v bližini mesta na Spod. Koroškem. Obsega 70 oralov sveta, od teh je 30 oralov gozda in pa 50 birnov posestva. Zraven je tudi mlin z 2 paroma kamnov in stopami. Poslopja so v srednjem stanju. Več se izve v Narodnem Domu v Pliberku. 1177

Lepo malo posestvo se proda na prijaznem prostoru v Rušah, pripravno za rokodelca ali penzionista. Več se izve pri g. Francu Repolusk, gostilničarju v Rušah. 1188

Rakete

in raznovrstni umetelni ogenj od 25 h naprej pri Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodajalci znaten popust. 1128b

Papirnati možnarji

znamka „Cuno“, kot nadomestilo nevarnih železnih topičev, dovoljuje vsakomur streljanje ob raznovrstnih slavnostih. Počijo dosti močnejše nego železni in so neodvisni od vsakega vremena. Komad stane 40 h; najmanjše naročilo 25 komadov; 100 komadov 35 K. Naročila sprejema Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. Preprodajalcem znaten popust. 1128a

Na prodaj je gostilna in mesarija na Sp. Štajerskem v sredini mesta, zraven okrajne sodnije, okraj. glavarstva, farne cerkve, sejmškega prostora in zraven železniške postaje. Hiša je enonadstropna, mesnica, ledenica, živinski hlev, vrt in nekaj zemljišča. V gostilniških prostorih je tudi električna razsvetljava. Piva se stoji na leto 1800—1500 sodčkov, vina pa 50—60 polovnjakov, v mesnici se kolje vsak teden po dva vola. Proda se vse, kar leži in stoji. Naslov v upravnistvu Slov. Gosp. pod št. 1106

Pridna učence iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri g. Ivanu Traun, trgovcu, Ptujška gora. Prednost imajo in na krajšo učno dobo tisti, kateri imajo kako gimnazijo ali realko, ali pa tisti, kateri so se že kje učili. 1033

Sprejme se mizarjski pomočnik pri A. Lekše v Mozirju, delo celo zimo, plača po dogovoru. Nastop takoj. 1143

Proda se posestvo z mlado gošo, 6 oralov za 4000 kron v Jankovi pri Vojniku. Matevž Benedek, istotam. 1132

Pridnega fanta, kateri ima veselje do kovaške obrti, sprejme g. Matej Bregant, kovač v Orehovi vasi. Slivnica pri Mariboru. 1130

Učenec se sprejme pri g. Pečnik, pekovski mojster Selnica ob Dravi. 1140

Divja kostonje in suhe gobe 1148

v vsaki množini, na drobno in debelo kupuje po najvišjih cenah, Ignac Tišler, trgovec, Maribor, Tegethof. cesta 19

Razpošiljalna in zaloga vsakovrstnih, zajamčeno pristnih dalmatinskih vin
J. Matković :: Celje
Glavni trg. 529
Zahtevajte cenike.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodičice z garancijskim pismom eno krono. 224 „Kemeny, Kašau L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Alojz Lentz :: Ljutomer

trgovin. stekla in porcelana išče zanesljivega delavca, kateri zamore vsako delo ki pride v taki trgovini naprej, sam dobro izvršiti. Ist. tako se išče prodajalka, katera je že bila v trgovini, v kateri se trži s steklom in porcelanom. 1163

Proda se lepo urejeno, prav rodovito posestvo, ležeče 10 minut od trga in železniške postaje Zalec v Savinjski dolini. Hiša je enonadstropna in nova z dvema balkonoma ter pripravna za penzioniste pa tudi za vsakovrstno obrt. Gospodarsko poslopje je obokano in vse v dobrem stanju. Zemlje je 10 oralov vse na ravnini in obstoji iz hmeljnikov, njiv in travnikov. Proda se s pohištvom, živino in tudi z vsemi letošnjimi pridelki vred za prav nizko ceno po dogovoru. Pojasnila daje g. Lovro Šah, nadučitelj v Teharjih, pošta Štore. 1166

Pridna dekla se takoj sprejme v župnišče. Kje, pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 1164

Dva učenca iz poštene hiše se takoj sprejmeta po dogovoru pri Janku Kikl, pekarski mojster v Veržeju. 1151

Na prodaj je

dobro idoča gostilna s koncesijo v večji vasi pri glavni cesti na Spod. Štajerskem zelo pripravno za trgovino ali mesarijo. Za gostilniško obrt so 3 sobe z električno razsvetlavo, kuhinja in dve sobi za stanovanje, kegljišče z verando, potem vrt za zelenjavo, brajde, lepo dvorišče z studencem, gospodarsko poslopje z drvarnicami, skedenj, 4 svinjaki in hlev za dve govedi. Zraven gostilniškega poslopja je še drugo, ki nese letno 360 kron najemnine, pod katerim so lepe kleti. Posestva je dva orala lepih rodovitnih njiv, dva orala lepega travnika in 4 in pol orala mladega gozda. Do železniške postaje je 12 minut, blizu farne cerkve. Cena je 20.000 kron; vključeno lahko ostane 6000 kron. Več se izve pri Ivanu Dežman, trgovina s steklom in porcelanom, Maribor Glavni trg. 1152

Pekovskega učenca takoj sprejme iz poštene hiše. Na mesec 6 kron plače in 3 letno učenje. Franc Horvat, pek v Cirkovcah pri Pragerskem. 1178

Posestvo na prodaj. Meri 1 oral. Cena je 2000 kron. Izve se pri g. Jakob Polanec, Nova vas pri Konjicah. 1179

Hlapec ali majer. Oskrbništvo grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora potrebuje enega oženjenega hlapca s tremi delavskimi močmi. Vstop 1. novembra t. l. Plačilo po dogovoru. 1184

Lepo posestvo, eno uro vožnje od Maribora, približno 33 oralov zelo dobrega rodovitnega zemljišča, okoli žlahtnega sadnega drevja, se lahko do 16 glav živine redi, za 4000 K vse vrste mehkega in trdega lesa za posekat, stanovanje novo zidana hiša in gospodarsko poslopje, vse z opeko krito. Zraven vinograd z viničarskim stanovanjem in stikalnico, je z vsem bogatim, ležečim in stoječim fundus instructus, se po zelo nizki ceni proda za 20.000 kron. Vpraša se pri g. Gaube Juriju, trgovcu pri Sv. Jurju ob Pesnici, p. Zg. Sv. Kungota. Prekupci izključeni. 1115

10 oralov lepega sečnega bukovega gozda se po ceni proda. Gozd je zraven okrajne ceste. Več v upravnistvu. 1156

Dobra obitelj na Reki (Fiume) išče za takojšen vstop samostojno kuharico, katera bi bila veljna tudi druge hišne posle opravljati. Dobro ravnanje z njo je zajamčeno. Ponudbe z označbo plače in z opisom dosedanjega službovanja se naj pošlje na naslov: Gosp. ing. M. Calogović, Rijeka (Fiume). 1210

Naznanilo.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Artičah pri Brežicah

daje na znanje, da bo obrestovala hranilne vloge z novim letom 1914 po 5%, to je od vsakih 100 kron naloženih, 5 kron obresti. — Da se ta kmečki zavod tako dobro razvija, pričajo letne bilance z jako dobrim uspehom in napredovanjem in na ta način je tudi ves denar varno naložen. Toliko na znanje vlagateljem! 1182

Janez Marčič,

v Dravski ulici naznanja, da se njegova prodajalna čevljev nahaja od 1. oktobra 1913 naprej v Viktringhofovi ulici št. 10, nasproti gostilne „Sandwirt“. 1189

Ovčjo volno Ovčje kože,

kakor tudi vsakovrstne druge kože kupuje po najboljših dnevnih cenah K. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1199

Mlinarski učenec

se sprejme proti plači v parnem mlinu g. Ehrlicha v Kaniži, pošta Pesnica. 1198

Dva zakonska iščeta službo majerja na kako pristavo; išče se tudi mlin na račun. Naslov pove upravnistvu. 1197

Posestvo

čez 30 oralov veliko, blizu Maribora, železnice in farne cerkve, vse v dobrem stanju, je takoj na prodaj. Več pove upravnistvo. 1192

Novozidana hiša z zelenjavnim vrtom se po ceni proda Vpraša se: Nova vas št. 81 pri Mariboru. Prekupci izključeni. 1196

Antonija Šut, cvetličarka v Ljutomeru se priporoča cenj. duhovščini in tudi vsem drugim, da dela namesto umrle Nemeč p. d. Lukačka, vse kinče za cerkve itd. 1190

Gramofonske plošče

znamka „Zonofon“ 24 cm v premeru, popolnoma nove, komad po K 1'60, gramofoni za 10 K, 1000 igel K 130 se dobe pri Zinauer & Co., Sv. Jakob v Sl. gor. 1200

Praktične domače mline

po ceni proda in prevzame vsa popravila strojev in ključavničarskih del. Karl Sinkovič, ključavničar, Maribor, grad. 1203

Učenca sprejme g. Dežman, steklar v Mariboru, Glavni trg. 1205

Majer, z najmanj 4 delavci se takoj sprejme. Ivan Perko, veleposesnik v Kamnici pri Mariboru. 1206

Lepo posestvo

se proda; leži 30 minut od Maribora, zidana hiša, hlevi, klet itd., krasna južna vinogradna lega, sadonosnik, travnik, polje in gozd. Kje, pove upravnistvo. 1207

Poroz! Letos spomlad nisem mogel vsem ustreči z jesenovim drevjem, zatorej opozorim tiste, kateri želijo jesenovo drevje saditi, da si je sedaj o pravem času naročijo, za jesensko ali spomladno saditev. Cena za 2 m visoke 1 krono, 2 in pol do 3 m visoke K 1'20 komad. Peter Vitko, Siele, p. Slov. Gradec. 1209

Prodajo se vozovi

(Steirerwagen) eno- in dvovprežni ter pokriti po nizki ceni. F. Ferik izdelovatelj vozov, Maribor, (grad). 1208

Služba mlinarja

se odda na Grajeni konec oktobra. Oglasiti ali osebno predstaviti se je takoj pri Vurberskem župniku. 1212

Deklica, 7 mesecev stara se odda za svojo. Ima tudi 400 kron dote katere posestnik lahko sprejme ket brezobrestno posojilo. Naslov „Varuh deklice“ pošto ležeče, Sv. Lenart v Slov. gor. 1211

Nagrobne križe

Kamenite podstavke za nagrobne križe, nagrobne križe, nagrobne svetiljke, vsakovrstne peči, navadne, preproste, pa najnovejše do najfinejših izpeljav, tudi trajno goreče, štedilnike, kotle za žganje in pičo kuhati, slamoreznice, reporeznice, robkarice za koruzo, sadne mline in stiskalnice za grozdje, umetna gnojila in vsakovrstno železninarsko blago, priporoča po najnižjih cenah na debelo in drobno

veletrgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje.

Manufakturna trgovina

M. E. Šepec: Maribor

Grajski trg št. 2 (Burgplatz)

se cenjenemu občinstvu, gospodarjem, fantom in dekletom za nakup novih oblek, lepo novo modno volneno in perilno blago, platna in drugih potrebščin, vsem uljudno priporoča, ter zagotavlja na dobro, brezkonkurenčno, ceno postrežbo. Vse vrste odej in flanelnih odej za postelje od 1 K 40 vinarjev naprej. 1175

Vzajemna zavarov. v Ljubljani.

Glavni zastop za

Spod. Štajersko pri Franu Pograjc v Mariboru, na voglu Blumengasse in Quergasse

zavaruje 1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove in premičnine ter — 2. proti prelomu zvonov. Edina domača slovenska zavarovalnica. Svoji k svojim! Sprejema tudi zavarovanja za življenje, ozir. doživetje in proti nezgodam za Nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico. 43 Pojasnila daje gorenji sastop.

Priporočam! Za jesen in zimo svojo veliko novo

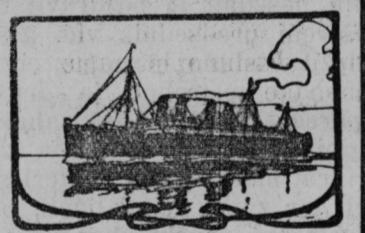
ke, vsakovrstne barhente, odeje, velike robe, jegrove srjace itd., se radi ogromnega nakupa blaga po jako znižanih cenah proda. Redka priložnost! 1000 komadov flanelnih odej, široke 120 cm, dolge 180 cm za K 1'50 se dobijo dokler so v zalogi. Pričakuje obilnega obiska se zabeležim

Jožef Ullaga, Maribor

Tegethofova cesta št. 21. 1100

Hamburg-
Amerika

Linie

Generalna agentura za Štajersko

Murplatz 3 Gradec Murplatz 3

Najhitrejša zveza Gradec—New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.

Izvrstna hrana, oskrba in postrežba. Tedensko 3—4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniki:

»Kais. Aug. Viktoria« 16. oktobra, »Armenia« 18. oktobra, »Prinz Albert« 18. oktobra, »Imperator« 22. oktobra, »Pretoria« 25. oktobra, »President Grant« 2. novembra, »Cleveland« 4. nov.

LISTEK.

Iznanci.

(Povest iz prvih časov krščanstva.)

(Konec.)

Kiklop, enooki paznik, se je daleč od strani, od nikogar opažen, na tihem udeležil ponočne slovesnosti kakor tudi jutranje maše in njegovo drugače surovo in brezutno srce je bilo sedaj prvič v življenju ginjeno. Procesija z neštevilnimi lučmi in lepo petje ga je ganilo skoro do solz, in ko je spreved, kojemu je od daleč sledil, prišel na svetlo, se je približal škofu ter mu glasno priznal, kako neusmiljeno je ravnal z obema mučencema. Ravno tako je prosil Faustina in Florencija odpuščanja, ko ju je tolikokrat in tako surovo pretepal.

„Mr, rm; če trezen“, je djal v svoje upravičenije, „potem najboljši človek na svetu; toda pri Bahu, kaj morem za to, če bogovi mi dali tako neugašljivo žejo? Rm, rm, že davno bil bogat mož, pa moja jetra vedno suha, vedno suha!“

Spremljal je procesijo do ladje ter še dolgo mahal odhajajočim z roko v pozdrav. In v resnici ni pil od tistega dne niti kapljice vina več.

Vožnja je bila silno ugodna in prijetna. Morje je bilo mirno in gladko kot ogledalo, v kojem se je zrcalilo neizmerno sinje nebo in proti vročini solčnih žarkov je varovala potnike streha, ki je bila razpeta čez ladjo.

Popolnoma sam v bližini krmila sedeč, se je zamislil Faustin v svoje misli ter gledal proti sredini ladje, kjer so ležali pod baldahinom ostanke mučencev, pokriti z dragoceno sirsko odejo ter ovenčani z vencem cvetic. Kakor so vendar bili najznamenitejši dogodki njegovega življenja z velikim, požrtvovalnim življenjem teh dveh v najtesnejši zvezi! Če je v duhu pogledal nazaj na zadnji dve leti, od onega dneva, ko se je, z verigami priklenjen na Ponciana, z zaničevanim sužnjem kot prostovoljnim spremljevalcem, peljal po isti poti v prognanstvo, srce potro od bolesti, duh vkovan v temne zmote poganstva, kako živo je pač čutil to božjo roko, ki ga je ločila od njegove neveste, da mu jo da nazaj dvakrat dražje, ki ga je peljala v globočine rudokopa, da bi ga pripeljala ven na svetlo luč resnice, ki ga je vkovala v verige, da bi zdrobila okove pogube, s kojimi je do tedaj oklepala njega in njegove svojce (kriva vera)! In sedaj ta vožnja! Med popevanjem svetih pesmi je plula ladja iz dežele prognanstva proti domovini; ali se najde kakšno lepše predznamenje srečne bodočnosti? Ali pa, skušnjava je bila huđa, skoraj za slabotnega človeka pretežka; toda sedaj je Faustin razumel, kako potrebna je bila, kako je samo po tej ozki in strmi poti lahko dospel do visočine svoje sreče.

Tudi Florencija se je tiho zamislila. Spominjala se je na dneve v Baji; kako neizmerno mnogo so se razločevale one prijetne vožnje v gondoli od današnje vožnje! Sicer so šumljali isti valovi, pihali isti vetrovi in solnčni žarki se na isti način odbijali nad srebrnobelimi valovi; toda — Florencija je pogledala s hvaležnim srcem proti nebu — oseba, ki se je vozila, je postala drugačna. Ravno v tem trenutku, ko je že vrgla vero od sebe ter se odločila, skočiti v neizmerno globočino, takrat je zagrabila roka Milosti za krmilo ter rešila čolnič in pregrešnega propada. Florencija se je zopet spomnila besed, ki jih je pisala takrat svojemu očetu: „Kot srečna ptička se zibljem v mirnih, sladkih vetrovih bajskega zaliva in veselo ter brezskrbno uživam trenutke, ko me bode smrt, ta neusmiljeni strelec, zadel s svojo puščico ter me vrgel v morje, v ta neizmerno veliki nič, ki vse požre“. Ne, ne, golobček, ki je izletel iz Noetove barke, je krožil takrat nad blatom in strohnelo mrhovino, koje kužni zrak mu je omotil čute. Toda ravno v trenutku, ko je omočen od kužnega strupa, hotel pasti v daljni prepad, ga je zgrabila rešilna roka ter ga vzela na ladjo rešitve k večnemu življenju.

Iz celega sveta.

Z bajonetom nad medveda. Dne 25. avgusta je orožniška patrulja iz gozda blizu Bjelašnice v Bosni slišala neko lomastenje. Orožnik Vrljič je stopil pogledat, kaj bi bilo. Tu se pojavil pred njim velik medved; orožnik hitro zagrabi puško in ustrelil. Težko ranjena zver se vspne kvišku in hoče planiti nad orožnika. Ta pa nameri bajonet in zabode zver naravnost v srce.

To je korenjak! Hrvaški telovadec Rajčević je dosegel v Buenos Airesu v Ameriki veliko slavo. Orjaški mož, ki ima slonovo moč, je premagal samega sebe. Dvignil je namreč s tal in zapored petkrat v zrak nad glavo ročke, težke 153 kg. Tak orjak pač ne pride kmalu zopet.

Angleški kraljevi prine v ljudski šoli. Angleški kralj in kraljica sta sklenila, da svojega tretjega sina, princa Henrika, s prihodnjim šolskim letom vpišeta v javno ljudsko šolo v Stonu. Odredila sta, da se ima s princem v šoli postopati ravno tako kakor z vsakim drugim učencem: Dobivati ima iste naloge in iste kazni ter se v vsem držati splošnega šolskega reda. Na hrani in stanovanju bo pri učitelju ter si bo moral sam snažiti čevlje in obleko ter si kuhati zajutrek. Na vrtu mora obdelovati kos zemlje. Vstajati bo moral ob ½. uri zjutraj.

100letnica lokomotive. L. 1813 je stekel na Angleškem prvi parni stroj za prevažanje premoga. Dal ga je napraviti posestnik premogokopov v Wylamu na

Globok vzdihljaj je prišel iz Florencijinih prs in ko se je ozrl Faustina na njo, je opazil, da je imela rosnino oko. Smehljaje je stisnila svojemu soprogu roko ter rekla:

„Kako dober, oh, kako dober je vendar ljubi Bog!“

Ko je ladja dospela srečno v Ostijo, so sklenili, da bodo v prihodnji noči po deželni cesti prenesli telesne ostanke v Rim, deloma radi solčne vročine, deloma pa, da bi zabranili prevelik naval ljudstva. — Spremljana od vernikov luke se je vila procesija med petjem psalmov ter razsvetljava z bakljami po cesti proti mestu ter potem v bližini mestnega zidu zavila na desno, da tako dospo do Kalistove katakombe.

Bilo je v jutru 13. avgusta, onega dneva, na kojega se dandanes obhaja rimska cerkev praznik svetih mučencev, ko so položili škofovo truplo v grobišče papežev. Telesne ostanke Hipolita pa so pokopali na drugem kraju.

Po končani ganljivi svečanosti se Faustin ni mogel premagati, ne da bi v še sveži apneni omet pred vhodom v kapelo vdolbel v slovo pozdrav svojemu dunovnemu očetu, rešitelju svoje duše.

In med tem, ko se je kamen, ki je pokrival mučnikov grob, za časa opustošenja katakomb v poznejših stoletjih izgubil, se je tisti v grškem jeziku v apno vdolbeni granitonapis ohranil še do dandanes: Poncijan naj živi v Bogu z vsemi škofi.

Junakinja.

(Za „Slov. Gospodarja“ napisal Al. S.)

Na dvorišču pri Slemenovih je stal s sodčeki naložen voz pripravljen za odhod. Nestrpno je rezgetal konj in kopal s kopiti ter se oziral proti oknu v prvem nadstropju, iz katerega se je slišal gospodarjev glas. Mladi Slemen je bil v sobi pri svoji materi in se je poslavljaj od nje. Solnce je ljubko razsvetljevalo s svojimi žarki prijazno izbo; sveži jutranji vetrič je nalahno gibal snežnobeke zastore, vel čez snežno-belo posteljo, na kateri je počivala stara Slemenovka. Življenja trpljenje in skrbi so zarisale sledove v obrazu. Bolečine huđega trganja po udih, ki jo je večkrat priklenilo skozi več mesecev na pesteljo, je bilo lahko spoznati v njenih potezah. Toda vendar ne nekdanje skrbi in tudi ne sedanje bolečine niso mogle izbrisati izraza priske dobrotljivosti in vroče materinske ljubezni, ki je odsevala iz oči, ko je svojo, od protina skrivljeno roko, dala sinu v slovo. „Ne ostani predolgo, Vinko“, mu reče, „saj je itak že huđo, da moraš od doma ravno sedaj, ko je največ dela. Bog te čuvaj in glej, da se srečno vrneš!“

Vinko odide. Predno zapusti hišo, naroči še dekli posebej, da naj dobro pazi na mater. Zdaj še-le skoči na voz in oddirja.

Vinko je ljubil svojo mater; bila pa mu je tudi mati v najboljšem pomenu. Odkar je umrl mož, že v drugem letu njunega zakona, je vodila sama veliko, razsežno gospodarstvo in si pomagala s posli, kolikor se je dalo. Večkrat so ji prigovarjali, naj se omoži vnovič, pa vselej je zavrgla take nasvete, češ, da hoče ohraniti Vinku celo očetovo dedščino. Zanj se je mučila noč in dan, zanj ji ni bila nobena žrtev pretežka. Vinku je bilo to dobro znano ter ji je vračal njeno skrb z najiskrenejšo otroško ljubeznijo. „Da bi mi jo Bog ohranil še dolgo!“ tako je mislil, ko je dirjal naprej v svežem jutru.

Od travnikov se je razširjal vonj svežega sena, veliko rok je bilo zaposlenih pri spravljanju. S Slemenovih travnikov so želeli ljudje svojemu gospodarju srečno vožnjo.

„Joško, kaj misliš, ali bo lepo vreme?“ je zaklical Vinko proti ljudem.

Joško si praska za ušesi. „Gotovo ne!“ reče nato, „solnce prehuđo pripeka. Morebiti vzdrži, da bo seno spravljeno domov.“

Vinko prikima in voz oddrda naprej ter se skriva v prahu.

Ko prinese dekla opoldne obed bolni Slemenovki, ji ta reče: „Katika, danes še dobimo slabo vreme; jaz že čutim to v svojih udih. Ni potrebno, da bi samo zavoljo mene ostala doma, jaz ne potrebujem ničesar. Pojdi z drugimi na travnik, je vsaj ena mož več pri delu, morebiti še pripeljete seno pred nevihto.“

Dekla je bila zadovoljna in odide.

Slemenovkino prerokovanje se je izpolnilo; že čez nekaj ur se je nebo pooblačilo, od zahoda so se pripodili grozeči črni oblaki. Ljudje so hiteli, da jim je curkoma tekkel znoj. Že so naložili zadnji voz, ko zabučil naenkrat silen vihar ter podi pred seboj oblake z neznansko brzino. Bliski so švigali, strašno je bobnel grom za gromom, pa niti kapljica dežja še ni padla. Naenkrat se strašno zasveti, nato strašno zabobni in trešči; divje se vzpenjo konji, ljudje se prestrašeni prekrizajo, v naglem diru stečejo konji proti domu. Vihar divja, blisk za bliskom sledi, tresk za treskom, a še vseeno ni dežja. Tu pa, čuj, med divjanjem nevihte zadoni zvona strašni glas. Iz strehe Slemenovega poslopja šine ognjeni steber kvišku, Slemenova hiša je v ognju.

„Jezus Marija!“ vskliknejo ljudje vsi prestrašeni, „pri nas je udarilo!“

Domov hitijo zdaj, ne meneč se za blisk in strašno gromenje. Slednjič dosepejo domov, nasproti jim udari ogenj in dim. Vsi hitijo k hlevom, da rešijo živino, nepopisna zmešnjava nastane. Kakor bi izgubili glavo, begajo in vpijejo na vse strani. Dolgo je trajalo, da je prišla iz vasi pomoč. Skoro vsi vaščani so bili na polju; končno pride vendar tudi brigalnica in gasilci začnejo svoje delo. Hiša se ni dala več rešiti, bila je že vsa v plamenu, zato skušajo rešiti vsaj škedenj in hleve.

Naenkrat se zasliši med tem vriščem in truščem visoki ženski glas. Čez vrt priteče mlada deklica. Li'ce ji je bilo razgreto, burno se ji dvigajo prsi, njeni lepi plavi lasje so se ji razvezali in ji v obilnih kodrih padajo na rame. Zopet je slišati isti glas, zdaj v neposredni bližini.

„Mati, mati, kje so mati?“

Za trenotek nastane smrtna tišina. Dekla, ki ji je naročil Vinko skrb za bolno mater, si je obupno pulila lase, groza je prevzela vse...

„Pozabili, moj Bog, pozabili smo na-njo!“

A že je prepozno, streha se je podirala, skozi duri in okna je švigal plamen.

„Torej so mati še v hiši?“ zaklice deklica prestrašeno, grozen odgovor ji dajo prestrašeni obrazi. „Ali ni nikogar, ki bi jo rešil? — Torej poskusim sama!“

Branijo ji in jo zadržujejo. „Genovefa, pomisli, kaj delaš! Ti žrtvuješ svoje življenje za mrliča. Stara žena se je gotovo že davno zadušila, če greš noter, ne prideš več nazaj!“

Nadzemski izraz ji prešine lice in z roko pokaže na gorečo hišo. „Življenje za življenje“, reče odločno. „Tudi ona nekdanj ni vprašal ali pride zdrava ven, ko je imela moja mati ošpice in se nas je vsak izogibal. Takrat je ona z nevarnostjo svojega življenja stregla moji materi in negovala mene, ubogega črviča.“

Že med govorjenjem si je slekla vrhino obleko, jo namočila v vodo in zopet ogrnila. Potem se pobožno prekriža, zaupno se ozre proti nebesom in zakliče: „V imenu božjem! Marija, vzami me v svoje varstvo!“

Zopet vse popolnoma utihne. Nato zadoni poveljnikov glas, brigalnico obrnejo sedaj na hišo in v močnem krogu teče voda na gorečo poslopje.

„Nazaj, nazaj!“ zapove mogočen glas. Ropotaje pače veliko bruno na zemljo, na široko se razpršijo iskre. Minejo minute groznega strahu, sleherni oko je uprto v vrata.

„Ta ne pride več nazaj“, si šepetajo med seboj, „bilo je nespametno, kaj takega storiti!“

(Konec prih.)

Northumberlandskem. Stroj je tekkel po tračnicah in vlekel 8 voz s hitrostjo 8 km na uro. Ta stroj je potem vzpodbudil pravega iznajditelja lokomotive, Stephensona, ki je bil tedaj kurjač in strojnik v killingworthskem premogovniku, da je sestavil velik stroj za prevažanje blaga in ljudi.

Pet delavcev zgorelo. V Gelsenkirchem na Nemškem je zgorela dne 23. p. m. velika tovarna. 5 delavcev je našlo smrt v ognju.

Kaj vse napravi slaba vest. Pred kratkim je iz Časlave prišel v Prago z vlakom mesarski pomočnik Karl Dvorak. Na kolodvoru stopi k njemu nek možki in ga ostro nagovori: „Vi ste krojaški pomočnik?“ — „Ne“, odgovori Dvorak, „a jaz sem mesarski pomočnik.“ — „Aha, že vem, Vi ste imeli neko reč s svojim gospodarjem, kaj ne?“ — „Hm, da, neka majhna razlika je bila, a tega je že dolgo.“ — „Nič dolgo“, in nič preveč ne govorite, marveč pojdite z menoj; jaz sem detektiv (tajni policaj). Takoj mi dajte svoj denar, da ga shranim.“ Dvorak je ubogal, dal neznanec svojih 16 K in šel z njim do policijskega ravnateljstva. — „Semkaj pridite jutri zjutraj ob 9. uri; ako se izkaže, da ste nedolžni, dobite svoj denar takoj nazaj.“ Nato je neznanec izginit. Dvorak se je drugo jutro res podal na policijo po svoj denar in ondi povedal, kako in kaj mu je prejšnji dan velel „detektiv“. Na policiji pa o „detektivu“ seveda niso nič vedeli, pač pa so se začeli zanimati za Dvoraka in res so našli zabeleženega radi neke male tatvine. Moža so seveda takoj pridržali.

Junak izza Kustoce. V Szatmaru na Ogrskem je te dni v 81. letu starosti umrl vpokojeni major Josip Baumberger, ki je pri Kustoci kot navaden infanterist rešil 1 bojni prapor in bil za to takoj na bojnem polju imenovan za poročnika.

Pet oseb zgorelo. V Zgornjih Kamenicah pri Tešinu v Sleziji je zgorela neka hiša. 5 oseb, med temi ključavničar Preissing, njegova dva otroka, čovljars Sieher in njegov otrok, je zgorelo. Žena se je pa smrtno nevarno opekla.

Dober otrok. Tujec: „Kaj pa jokaš?“ — Tinče: „Hlače sem strgal, pa se bojim očeta, ki tako rad tepe!“ — Tujec: „Pa mu reci, da te je že mati natepla!“ — Tinče: „Ja, potlej bi bila pa še mati tepena!“

Pijančevanja se odvadil. A.: „Tebe ni več v gostilno! Kako je to?“ — B.: „Sem se odvadil popivati. Ko sem bil zadnjič prišel domov, sem ženo po dvoje videl in to me je spametovalo!“

Pri vojakih. Stotnik vojaku: „Ali znate plavati?“ — „Znam, gospod stotnik!“ — Stotnik: „Kje ste se pa naučili?“ — Vojak: „V vodi, gospod stotnik!“

Izpred sodišča. Zagovornik: „Da je zatoženec kradel le v skrajni sili in v potrebi, se vidi iz tega, ker je pobral le drobiž; denarnico, v kateri je bilo za 2000 bankovcev, je pustil!“ — Predsednik zatožencu: „Zakaj pa jokate?“ — „Zato, ker nisem videl denarnice.“

Pozabljiv. Sodnik: „Zakaj niste povedali svojega pravega imena, ko so Vas prijeli?“ — Zatoženec: „Mi ni precej prišlo na misel!“

Kmečki delavec.

Za občinske ubožce. Za občinske ubožce skrbimo zdaj na 3 načine. Večje in premožnejše občine imajo ubožnice. Ta način je še najboljši, dasi ima tudi mnogo pomanjkljivosti na sebi. Manj premožne občine si pomagajo tako, da gre ubožec od hiše do hiše in je vsak dan ali vsak drugi dan pri drugem gospodarju. Koder gospodarjev ni za to dobiti, deli občina podpore v denarjih in blagu. To je tretji način. Občina lahko ubožcu odkaže delo in zahteva, da si en del podpore prisluži. Po zakonu iz l. 1863. si občine same volijo način. Zakon jih le obvezuje, da nekaj store. Kaj in kako, je njim prepuščeno. Največ gorja povzroča drugi način, ko hodi ubožec od hiše do hiše in ga je gospodar primoran sprejeti rad ali nerad. Če je revež bolan, dobi redkokdaj primeren prostor, če je betežen in si sam ne more pomagati, ravna jo z njim odurno in mora slišati marsikatero trpko besedo. Dolžnosti, da ga osnaži in opere, nima nihče. In tako se dogajajo večkrat slučajji, ki kriče do neba in odločno zahtevajo zboljšanja in povsem drugačne ureditve te javne brige. Veliko zla povzroča tudi sedanji domovinski zakon. Po njem mora domovinska občina skrbeti za bolnega člana. Ljudje se potikajo po svetu, iščejo zdravja po tujih bolnišnicah, domača občina pa plačuje včasih nalašč precej visoko odmerjeno bolniščinno. Skrb za uboge je treba zakonitim potom drugače urediti. Povsem naj zakon pritegne k sodelovanju prostovoljne organizacije, ki jim je delo usmiljenja idealno in ki mu posvečajo svojo skrb iz lastne volje in nagiba. Na katoliškem shodu v Ljubljani se je naglašalo, da je sicer krščanski ljubezni in usmiljenja najbolj primeren drugi način, ko hodi ubožec od hiše do hiše, vendar je še najboljši prvi z občinskimi ubožnicami. Na deželni naj jih napravi več občin skupaj, morda za celi politični okraj eno. Zadnji način podpore v denarju se zdi najbolj neprikladen. Kar revež dobi, navadno zapije, živež pa proda. Domovinski zakon ni tako slab, samo uporabljati ga je treba znati. Če ima občina lastno bolnišnico, naj zahteva od podpiranca, da se v bolnišnici za teče v to, ne pa potika po tujih, ki oddaljenim občinam s posebnim veseljem naračunajo prav visoke stroške. Dasi bo skrb za uboge vedno med najlepšimi dejanji zasebne krščanske dobroteljske, ji morajo vendar radi vedno naraščajoče potrebe javni zastopi posvečati vedno večjo skrb. Preskrba občinskih revežev od hiše do hiše, neenakomerna obremenitev občin po ubožnih stroških, pomanjkanje primernih prostorov za ubožna stanovanja, pomanjkanje nadzorstva in potrebne strelbe bolnim ubožcem, vse to zahteva nove zakonite ureditve. Vendar naj se skrb za uboge ne uredi po birokratičnih načelih, ampak naj javni zastopi uporabljajo pri tem sodelovanje katoliških dobroteljskih društev.

Na katoliškem shodu so vzbudile splošno po-

zornost delavske deputacije iz Pruskega. Znano je, da se slovenski rudarji redno selijo na Westfalsko, kjer delajo v premogovnikih in zaslužijo čedne svote. Pred časom so si ustanovili lastna slovenska katoliška društva, v katerih se pridno shajajo in gojijo poleg stanovskih vprašanj tudi prav pridno domačo slovensko govorico. Prišli so s krasnimi, sicer nemškimi, toda s slovensko trobojnico vdelanimi zastavami. Bili so v rudarski opravi s častno stražo pri zastavah, ki je v sprevedu korakala poleg zastav z golimi sabljami.

Delavci in katoliški shodi. Nekateri zaslepljeni in nahujskani delavci, ki pripadajo socialno-demokratski stranki, so na vse mogoče načine ruvali proti katoliškemu shodu, in če bi bilo po njihovem, bi se katoliški shod sploh ne vršil. Toda ti ljudje ne pomislijo, da se je med Slovenci pravo delavsko gibanje pričelo še le po prvem katoliškem shodu. Na katoliškem shodu se je prvič izrekla beseda, „pravico hočemu delavstvu, ne milosti“. Zato naj ti ljudje, nahujskani od brezverskih ljudi, ne mečejo blato zaničevanja na prireditve, ki imajo čisti namen, dvigniti duševno in materijelno delavski stan.

Napredek krščanskih delavskih društev v Belgiji. Socialni demokratje vedno in povsod trdijo, da v Belgiji skoro ni govora o kaki krščanski delavski organizaciji in da je delavstvo vse v socialno-demokratskem taboru. Pred kratkim pa se je vršil v Bruslju kongres (shod) krščanskih delavskih društev, ki je jasno izpričal, da se socialni demokratje zelo motijo in da krščanske organizacije zelo naglo pridobivajo člane. Samo lansko leto je pristopilo novih članov nad 20.000 in so šteje vse organizacije koncem l. 1912 nad 130.000 članov. Letošnje leto pa je zopet pristopilo na tisoče novih članov, ker so, zapeljani od socialnih demokratov, sodelovali pri splošnem štrajku, izgubili pri tem ogromno pri zaslužku, dosegli pa niso skoro ničesar. Vidi se, da se Belgija tudi v tem oziru prenavlja in tudi delavstvo čedalje bolj obrača hrbet brezvestni židovski socialni demokraciji.

Viničarji zahtevajo pravice. Dunajska „Zeit“ poroča, da bo v jeseni predložen državni zbornici zakonski osnutek glede ureditve razmerja „kolonov“ (na Goriškem so koloni viničarji) in gospodarjev zemljišča na Goriškem, na Južnem Tirolskem in v Dalmaciji. Še sedaj običajno kolonstvo ima svoj vir v rimskem pravu, a sedaj streme za tem, da bi bilo omogočeno kolonom pridobivati si zemlje in posesti. Tak zakonski osnutek je res nujno potreben in časovno zrel; saj se pa med koloni tudi čedalje bolj oglašajo zahtevna zahteva.

Osnovite kleti! Jesenski čas, posebno ako se pričakuje dobra vinska letina, je vesel ne samo za kmeta-vinogradnika, ampak tudi za viničarja. Saj če ima gospodar dobre dohodke, se navadno tudi viničarju bolje godi. Sedaj pride čas, ko se bodo kleti zopet polnile z zlahko vinsko kapljico. (Saj pravijo po-

znalci, da bo letos vince mnogo sladkeje kot lantska kislica.) Skrbite viničarji sedaj za snago v kleti. Iz snažne sklede diši jed mnogo boljše nego iz umazane. Tudi vino iz snažne kleti in snažne posode se vsakemu bolj dopade nego ono iz umazane. Kdor hoče torej vino bolj drago prodati, mora skrbeti, da bo v kleti vedno vse v redu in snažno. Zato je dobro, da že pred trgatvijo klet pometemo, pobelimo in posujemo s čistim peskom. Sode pa je treba od zunaj oribat in, ko so se osušili, jih je prav malo namazati s eunjico, ki smo jo namočili v olju. Viničarji napravite gospodarjem s prostovoljnim snaženjem kleti gotovo posebno veselje.

Sluga, ki je služil 4 škofom. Dne 31. maja je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici umrl bivši nadškofijski sluga Mihael Rutar. Pokojnik je bil rojen l. 1846. v Cerknem. Kot rudar je šel v svet iskat si kruha. Bil je zelo pobožen in priden mladenič. Kot tak se je popolnoma sam izobrazil v nemščini in slovenščini v govoru in pisavi. Prišel je pozneje za slugo h graškemu škofu Zwergerju, celih 15 let je zvesto služil pokojnemu kardinalu Missia v Ljubljani in v Gorici, bil je pri pokojnem nadškofu Jordanu in pri sedanjem knezonadškofu dr. Sedeju, dokler ga pred okroglo enim letom bolehnost in starost nista prisilili, da je šel v pokoj pripravljat se na smrt, ki ga je obiskala in našla dobro pripravljene. Vse svoje premoženje je po večini volil dobroteljskim katoliškim zavodom v Gorici.

Velika brezposelnost na Češkem. Rezervisti na Češkem, kateri so se vrnili z juga, zastoj iščejo služb. Samo v Karlovih varih je sedaj nad 1000 moških delavcev brez dela. V Karlovih varih se letos ni skoro nič novega zidalo. Tudi v Dunaju se poroča, da je blizu 2000 ubogih rezervistov sedaj brez dela. Slovenski delavci, ostani doma! Boljša je ponižna hlapčevska služba, kot pa stradanje v mestih in tavnah.

Odkodnina nesrečnim delavcem na Angleškem v l. 1911. Na Angleškem je bilo v l. 1911 zavarovanih 7.305.997 delavcev proti nezgodam in boleznim. Smrtno se je ponesrečilo 3988 delavcev, za katere se je izplačalo 615.452 funtov sterlingov (1 funt šterlingov je približno 24 kron), vsled nezgod je bilo 413.294 delavcev za delo nesposobnih in so dobili 2.353.290 funtov šterlingov. Vsled bolezni je umrlo 33 delavcev in se je za-nje izplačalo 4703 funtov šterlingov, vsled bolezni je postalo nezmožnih za delo 5737 delavcev, ki so dobili 82.959 funtov šterlingov. Vse podpore so znašale 3.056.404 funtov šterlingov.

Delavce skubijo. V Nemčiji so plačali socialdemokratski delavci lansko leto 3.688.236 mark strankinega davka. Kakor je izračunil nek krščansko-socialni list, je od teh milijonov prišlo v žep bogatih židovskih voditeljev 1/4 milijona mark. Zaslepljeni socialno-demokratski delavci pa še vedno slepo sledijo židovskim voditeljem.

Ženski vestnik.

x Dekleta, v gospodinjstvo šolo! Hčere zemljskih posestnikov naj nikakor ne zamudijo prilike, katero jim nudijo gospodinjstvo šole; v prvi vrsti je namreč za nje najnujnejše, da se izvežbajo v dobrem gospodinjstvu. Priporočljivo je tudi, da deklica vsaj nekaj časa služi pri neki dobri rodbini, in sicer za plačilo; kajti delo krepi voljo in zbuja čustvo za dolžnost in je tudi velike moralne vrednosti. Deklica, ki ne ume delati, je pomilovanja vredna. Revica ni zmožna, da bi si sama služila kruh. Kako poniževalna je za-njo misel: „Bo li prišel ali ne?“ Ko se hčerka vrne k materi, bodisi iz zavoda ali iz službe, naj prevzame vsaj deloma gospodinjstvo. Dovolj ji zdaj večjo samostojnost. Modra mati ji ne prikriva tudi neprijetnih strani gospodinjstva. Njena dolžnost je, da jo pouči: „Kako osrečimo svojo družino?“ To ni lahko. Koliko samozataje, koliko razumnosti je treba, da osrečimo druge. Samodelavnost jo privede do samostojnosti in samovzgoje. Čista, globokoverna duša, toplo, požrtvovalno srce in blago, plemenito čustvovanje, kakor tudi pridna, delavna roka, je najlepša dota, katero izroči slovenska mati svoji ljubljani hčerki.

x Gospodinjstvo tečaj. Na deželni gospodinjstvo šoli v Repnjah, pošta Vižmarje na Kranjskem, se zaključil letni gospodinjstvo tečaj dne 25. oktobra t. l. Zimski 6mesečni tečaj pa se prične dne 5. novembra t. l. in bo trajal do 25. aprila 1914. Sprejemajo se gojenke, katere so dovršile ljudsko šolo in izpolnile 14. leto. Učenke ostanejo cel čas tečaja v zavodu šolskih sester in plačajo mesečno 30 K za hrano, stanovanje in drugo. Za obrabo pohištva in učil je plačati za cel tečaj enkrat 15 K. Prošnje za vsprejem je vlagati pri vodstvu šole v Repnjah najkasneje do 20. oktobra t. l. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko spričevalo, krstni list in zavezno izjavo starišev ali njih namestnikov, da bodo obdržali gojenke skozi celi tečaj v zavodu. Pripomnimo, da se uče gojenke teoretično in praktično vsega gospodinjstva kot kuhanja, šivanja in krojenja, vzgoje otrok, vrtnarstva, živinoreje, dela na polju in računstva pod vodstvom šolskih sester in strokovnih učiteljev deželnega odbora kranjskega.

x Na šolskem pragu. Poudarjalo se je že mnogokrat, da ni potrebno, vcepiti otrokom pred šolskim obiskom raznih modrosti, ker s tem izgubi otrok veselje do učenja. Pouk v šoli, s svojo posebnostjo, ki tako zanima malega šolarčka, mu postane dolgočasen.

Tudi se prevzame tak mali učenjak, on je ponosen na svojo znanost, hoče se ponašati njo, a s tem moti pouk in večkrat se zgodi, da ga potem kara učitelj zaradi nemirnosti, kar otroku lahko pristudi obisk šole. To pa, kar bi otroci pred poukom v šoli vedeti in znati morali, jim navadno manjka. Vsak otrok mora natanko vedeti, kako mu je ime in kje stanuje. Poznati mora svoj plašč, dežnik, oziroma svojo ruto in jo znati ogrniti. Vprašanje „kaj“, „koga“, je neumestno, otrok naj pazljivo poslušaj, in če že ne razume, naj vpraša s „prosim“. Otroku naj razume imenovati razne barve, letne čase, dneve tedna, tudi križ in vsakdanje molitvice mu ne smejo biti tuje. Vsak otrok naj ve, da ne sme jemati v roke tujih stvari, da ne sme metati na tla, na stopnice, v vežo in na cesto papir, ostanke sadja in drugo. Tudi ne bo škodilo malemu šolarčku, če ve, kje je leva, kje desna roka. Vsi otroci morajo razumeti pravilno in ob pravem času rabiti žepni robc, in če še vedo, kako se vtakne pero v peresnik, kako se spravijo knjige v torbico, potem je pa res že dosti modrosti za otroka pred šolskim obiskom.

x Ko stopi mladenka v življenje. Potrebno je, da stopi mladenka v življenje, kjer si pridobi izkušnje, ki jih doma ne more dobiti. A kako? Deklica si naj izbere stan, ki je zanj poklicana in sposobna. A vendar naj ne išče v njem slave in dobička, ampak delo ji boji čast in ponos. Zavest, da je storila svojo dolžnost ter koristila s svojim delom dobri stvari in tako izpolnila voljo božjo, ji boji plačilo. — Ko se odloči mladenka, da stopi v zakon, naj vsakokrat vpraša, ali je ta, kateremu podam roko in se zvežem z njim za celo življenje, dober katoličan, ali je zvest Slovenec, ali ni nasprotnik naše stranke, naših listov, ali ne zahajajo v njegovo hišo liberalni ali nemškutarski listi, ali je varčen? Še-le, ako se prepriča, da je mladenič ali mož res vreden katoliško-misleče Slovenke, se odloči.

x Motovilec je posebno priporočljiv zaradi tega, ker ga lahko nabiraš celo zimo in v zgodnji spomladi, ko ni nikakih drugih svežih zelenjadnic. Izbirčen ni. Uspeva v vsaki zemlji, a v preveč gnojni raste prebujno in ni tako okusen. Naseješ ga lahko po celi gredici ali pa v vrstah od 10—13 cm narazen. Za zimsko rabo je priporočljivo, nasejati ga v vrste, ker se lažje odstrani sneg, a se ga lažje nabira in lažje pokrije. Najboljša odeja mu je smrečje, a jo rabi le v hudi zimi. Nasej ga plitvo in redko in potlači, da pri vzkalenju ne privzdigne prsti. Plitvo ga nasej, ker v vlažni zemlji hitro vzkali, redko pa, da

se ti bolje razvije. Kalitev ohrani 7—8 let. Čim starejši je, tem preje vzkali. Ko postane spomladi star in imaš v zameno že drugo solato, iztrebi neoparljane sadike, ker bi pognale v cvet in bi se razsejale po vsem vrtu v nadležen plevel. Ozelenele bi sicer še-le drugo leto. Motovilec je več vrst, kakor: veliki ruski, širokolistni holandski in laški. Po polju pa raste divji, ki je tudi užiten, a v okusu zaostaja za vrtnim. Seje se od srede avgusta do konca oktobra. Najbližji sorodnik mu je radič, ki je trši in grenkega okusa.

x Sejanje zimskih zelenjav. Marsikatera gredica je že odslužila letnim potrebam in čaka, da se iznova uporabi za zimo. Take gredice okoplji, čisto poplevi in prelopiti; na novo gnojiti ni potreba. Pač pa jih pridno polivaj z gnojnicco. Sveže gnojenje ovlaži zemljo, to pa za zimski čas ni priporočljivo, ker sta jesen in zima navadno mokrotni in potemtakem na novo nasejana zimska zelenjava rada gnije. Pri sejetvi pa na vsak način zamenjaj prostore. Za salato ne sej nikakor zopet salate, ker so že izsrkane snovi, ki jih potrebuje ta zelenjadnica. Kjer je bil fižol in grah, nasej zimsko salato in motovilec. Za salato pa lahko špinačo.

x Moški vzor japonske žene. Ženski list v Tokiju, „Poštena žena“, je otvoril razgovor o tem, kakšen mora biti dober mož. Odgovori, ki jih je dobilo uredništvo svojih naročnic, se v glavnem zlivajo v 17 točk, ki pa v glavnem govore o tem, kakšen ne sme biti dober mož. Tako-le pravijo: Mož ne sme biti lakomen in se ne sme preveč pečati s svojjo zunanostjo. Biti mora možatega nastopa in ne sme misliti samo na ženske. Govoriti mora lepo, mirno in nikoli dvoumno. Biti mora sposoben, da se v vseh stvareh hitro odloči in izkoplje iz neprijetnega položaja. Imeti mora kakršenkoli ideal (vzor). Gospodinjstvo mora prepustiti ženi in se ne sme mešati v ženske zadeve. Dober mož ne sme nikdar dvoriti nobeni ženi razven svoji. Biti mora skromen in veren in ne sme piti, pa tudi preveč ljubosomen ne sme biti. — Torej imajo Japonke približno iste nauke, kot vse Evropejke, ali pa posebno — naše.

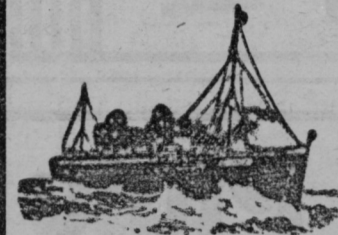
x Duh po potu odstraniš iz volnene perila, ako ga namočiš v mlačno vodo in namiliš s terpin-salmijakovim milom, pustiš v vodi 2—3 ure, nato še-le opereš kakor po navadi.

x Slovenke celjskega okraja! Kje boste kupovale jesensko in zimsko robo ter fino špecerijsko blago? Pri g. Janko Artmannu, trgovcu v St. Jurju ob južni železnici.

Franc Pleteršek,
zaloga pohištva
Maribor, Koroška cesta št. 10
nasproti Cirilove tiskarne
priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne postelje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana
konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“ 375

Alfa

Hočete li
krmo hitro pariti in ob enem z isto kurjavo ravno toliko vode segreti, ali pa uporabljati parilnik tudi za kuhanje žganja, potem kupite edino-le novi, večkrat patentovani izvorni brzoparilnik „Alfa“ iz najboljšje železne pločevine, patentovano kurjavo, patentovano okroglo varnostno zaklopnico in obešajočo mečkalnico.
Ilustrovani cenik brezplačno.
Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3

Dobiva se v vseh velikostih
1124

Kdor hoče dobiti?
za malo denarja veliko dobrega blaga, naj si naroči od „Prve slovenske spodnje štajerske razpošiljalnice“
J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5
Ostanke raznega blaga n. pr. 20 m močnega belega platna za samo 8 K, 20 m posebno močnega za 9 K, 20 m zelo finega za 11 K, 20 m močnega druka K 860, 20 m posebno močnega za 10 K, 20 m zelo trpežnega 12 K. Za enako ceno kakor druk se dobijo tudi ostanki čajga, kambrika, levantina, pisanega platna in parhenta. Ostanke so v dolgoti od 2-7 m. Naročila nad 20 kron se pošljejo franco. Zamenjava dovoljena. 680

Več kot 1 milijon kron
ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111
„Mädchenhort“.
Prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon
Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej svota obrestuje z 124%.
Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta.
Noben riziko! Zahtevajte takoj brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädchenhorta“ za Štajerske, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Voditelji vplačilnic se na Štajerskem in Koroškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemaj.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR
Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.
Kapljice za svinje proti rdečici je izvstno zdravilo. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.
Gospod A. H., Sv. Križ piše:
Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!
Gospod Janez K. piše:
Prav dobro pomagalo!
Nadalje priporočam:
Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.
Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.
F. Prull mestna lekarna pri o. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Znano je, da se kupuje
pri staroznani domači zanesljivi veliki trgovini ne samo po ceni, ampak tudi prav dobro:
Sukneno blago (št. f) za moške in dečke,
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovije perilno blago za obleke in bluze,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače
Blago za posteljo, za rjuhe brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh vrst za moške in ženske,
Predpasnike veliki izbir za prati in s črnega atlasa,
Zmiraj novosti robev iz svile in za prati,
kakor vseh vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih, zatorej pošljem na zahtevanje
zastonj
vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.
Karl Worsche, Maribor M.
Gosposka ulica št. 10. 680

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.
Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.
Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)
14 karatni zlati prstani . . . 4-
14 karatne zlate ure za gospode . . . 40-
Srebrne ure . . . K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi . . . 9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo . . . 13-
Ploščnate ure iz kovine . . . 6-
Srebrni pancir-verižice . . . 2-
14 karatne zlate verižice . . . 20-
Amerikanske zlate double-ure . . . 10-
Goldin Roskopf ure . . . 4-
Prave železničarske Roskopf-patent.
Prava nikeln. točno na min. idoče . . . K 5-
14 karatne zlate ženske ure . . . 19-
Viseče stenske ure na nihala . . . 10-80
Kuhinjske ure . . . 2-40
Budilke . . . 3-
Budilke z dvojnimi zvoncem . . . 3-50
A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatine in srebrnine.

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehtnic za trgovin in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo
Ivan Rebek
Celje, Poljska ulica št. 14
priporoča svoje tehtnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehtnic in utež.

Serravallovo železnato kina-vino
Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
:: lika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzročajo voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborni okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.
I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.
Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2-60 in po 1 liter & K 4-80.
Pridobivajte nove naročnike!

Franko (poštne prosto) pošiljam na vse strani 5 kg v poštah zabojčkih (postkolli) ječmeno kavo po K 2-80; žitno kavo po K 3-60 po poštne povzetju. 1127

Silv. Fontana ml.
Maribor, Tegetthoffova ulica.

Olje za stroje
kakah sto kilogramov, ima zopet na prodaj
tiskarna sv. Cirila, Maribor.
Kilogram stane 32 vinarjev.

Pozor! Svoji k svojim Pozor!
Nova slovenska manufakturna trgovina v Ptuj!
Cenjenemu občinstvu dajem uljudno na znanje, da sem odprl 2. avg. t. l. novo manufakturno trgovino v Ptuj tik pošte
Nudil bodem cenj. odjemalcem samo novo blago, kakor veliko izbiro **modernih štofov** za moške in ženske obleke, **hlačevine, satene, druke, ripse**, vsakovrstnega pisanega in belega platna za perilo. Nadalje naznamim tudi cenj. odjemalcem, da dobim za jesen in zimo samo **nove lodne** za moške, ter „**damentuhe**“ za ženske obleke, **porhate** vsake vrste, **štrik-ne robev, srajce** itd.
Dobilo se boče pri meni tudi **gotovo perilo** in sicer razne **moške srajce, spodnje hlače, cvratnike, manšete, kravate** kakor tudi **fine klotaste in drukane odeje, konške koče, deželke** in sploh vse, kar spada v manufakturno trgovino. — **Postrežba bo točna in solidna.** Za obilen obisk se priporoča narodni trgovec
Alojz Brenčič.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!
FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta
priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za oodoba. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

POSOJILNICA v MARIBORU

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po $4\frac{1}{2}\%$ oz. vloge proti odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$. Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit. Eskomptujejo se menice ter otvarjajo krediti v tekočem računu. Vplačani deleži 126.100 K. Rezervni zaklad K 344.683-87. Lastno premoženje zadruga K 534.382-17.

V LASTNI HIŠI V NARODNEM DOMU

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5% od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob. Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po $5\frac{1}{2}$ do 6%, na vknjižbo in poroštvo po 6%, na menice po $6\frac{1}{2}\%$, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. – V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za viš. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapiskne, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najboljši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraskih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po $4\frac{1}{2}\%$, proti trimesečni odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5% , na vknjižbo sploh po $5\frac{1}{2}\%$, na vknjižbo in poroštvo po $5\frac{1}{2}\%$ in na osebni kredit po 6% . Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Zahvala.

Podpisani Anten Remic, gostilničar in posestnik v Mariji Nazaret šteje si v prijetno dolžnost, kot stric prerano umrlega bogoslovca gospoda

Joškota Remica,

se na tem mestu prisrčno zahvaliti prečastitemu gosp. finitorju in gvardijanu Cherobinu Tušek za njegovo požrtvalno tolažbo kakor za njegove brez brojne obiske v težki in pogubni bolezni rajncega in ne najdem primirnejše zahvale kakor: Bog plačaj!

Zahvaljujem se dalje iskreno mozirskemu župniku, prečast. gosp. Fišerju za ganljivi, ob enem tolažilni govor, toraj tudi Vam prečast. gosp. župnik Bog plačaj! Zahvaljujem se dalje še vsej prečast. ostali duhovščini, ki je rajncega Joškota tako častno položila v hladno podzemeljsko celico.

Zahvaljujem se še vrlim nazarskim fantom in nosilec rajncega ter darovalcem lepega kinčenja kakor dekletam, ki so vile lepe vence, in konečno še vsem sosedom in faranom ki so spremili rajncega k večnemu počitku.

Vsem in vsakemu posebej srčna hvala!

Marija Nazarje, 1. okt. 1913.

Anton Remic.

1193

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni liker

694-3

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Dr. Rihard Bergmann

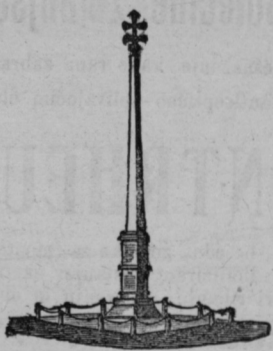
ordinira slej kot prej v **Zalcu št. 40.**

Bolezen pri svinjah

pomeni za vsakega svinjereja veliko izgubo.

Svinjereja je le tedaj dobičkonosna, če nobena žival ne zboli.

Najuspešnejše sredstvo za obrambo in ozdravljenje vseh svinjskih kužnih bolezni so Obeliskove svinjske kapljice,

borne kapljice vedno doma. Steklenica a eno krono. Deset steklenic 8 K. Paziti je treba na varnostno znamko „Obelisk“ in ime „Sussanol“. Vse druge preparate se naj kot manjvredne odločno zavrne.

Glavna zaloga v Mariboru: Lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ W. A. König, Tegethofova cesta 1 (nasproti frančiškanski cerkvi).

Edina izdelovalnica:

Lekarna „Pri obelisku“, Mr. Viktor Hauser, Celovec, Kardinalni trg (Koroško). 1102

Dame

morajo ravno tako v najrevnejši koči kakor v najfienjši palači strogo na svoje zdravje gledati, kajti žena je

neobhodno potrebna

v hiši in družini. Zdravje žen je v ozki zvezi s čednostjo njih trupla in vsled tega se ne more dovolj priporočati, rabiti

za

negovanje trupla tudi desinfekcijsko sredstvo, na primer Lysoform. Važno je, vsa, tudi najobčutljivejša mesta telesa podvreči temeljitemu in

vsakdanjemu

čiščenju in se v to rabi le mlačno vodo, v katero se doda nekaj Lysoforma. Ako dame na ta način svojo

toaletno

vsak dan izvršijo, obranijo se mnogokrat pred nalezljivimi boleznimi in njihovim posledicami. Nujno je tedaj priporočati, da je povsod v zalogi

Lysoform

ki tudi neprijetni duh in pot hitro ter sigurno odpravi. — Napravite le en poskus! — Originalna steklenica za 80 vin. se dobi v vsaki leali drožeriji. Zanimiva knjiga „Kaj je higijena“ pošljem vsakomur na zahtevo zastoj in franko. Kemik Hubmann, referent „Lysoform-tvornice“, Dunaj XX., Petraschgasse 4. 1131

Razglas.

Na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. se začne 10 mesečni tečaj dne 5. novembra t. l. Na istega je pripraviti kmečki naraščaj za v današnji dobi prepotrebno umno gospodarstvo na kmetijah. Do sedaj se je pa premalo prošnikov zglasilo, in se podaljša rok za sprejemanje prošenj do 11. oktobra 1913. 1195

Prosim le Palma-podpetnik! je najtrpežnejši izmed vseh.

Nagrobni spomeniki!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča svojo bogato zalogo kamnoseškega dela, kot nagrobnih spomenikov v najlepši izpeljavi iz marmorja, granita itd

Franc Koban,

kamnosek, Racje (Kranichsfeld) Štajersko. 683

Najboljši la

:: kristalni sladkor ::

razpošilja

Ferd. Hartinger, Maribor, Tegethofova c. 29.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju, registrovane zadruge z omejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 19. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Prememba pravil.

2. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, kateri je sklepčen pri vsakem številu navzočih zadružnikov. 1204 Načelstvo.

Zakaj pač?

je „Pravi :zagrebški Franck: tako priljubljen pri naših gospodinjah?

Le zaradi svojih prednosti! krepak okus, zlatorujava barva,

nedosežna izdatnost.

Tovarniška znamka:

Kavin mlinček.

sl em 161/25.648

Gostilna pod vejo Jerič v Počehovski dolini

še ostane nekaj časa odprta. Toči se še dobro, izborno vino po 96 vin. liter, ob enem pa tudi sladki mošt-portugizec po 80 vin. liter. Velespoštovanjem se priporoča

1133

Jerič.

Pozlatar in cerkveni popravljalec

prevzame popravo, kakor tudi napravo novih cerkvenih oprav in potrebščin: oltarjev, prižnic, križevih potov, okvirjev za podobe itd. Strokovna izpeljava po solidnem slogu oziraje se strogo na starinsko in umetniško vrednost.

Nizke cene!

1125

Najboljše reference.

H. Fehsler, Gradec, Sackstrasse 24.

Vsled velikega uvoza sem v stanu razpošiljati in prodajati zelo priljubljene kavine vrste kakor:

Santos 1 kg surovo po K 2'80, žgano K 3'20; Santos-prima, surovo po K 3'—, žgano K 3'40; Central-amerika, surovo po K 3'40, žgano (mešano) K 4'—; Portoriko ali Ceylon, surovo K 4'—, žgano (mešano) K 4'80. Pri 5 kg poštni zaboj. (postkolli). Trgovina s kolonialnim blagom

Silv. Fontana ml., Maribor

Tegethofova ulica.

1126

Mihael Cimerman

najnovejši narodni trgovec v Ljutomeru.

365 dni je le 1 dan

To dokaže — kdor zna misliti — s tem, da kupuje izključno pri narodnih trgovcih Vsi letni časi najdejo v tej najnovejši trgovini za narod vse najboljše in po najnižjih cenah.

Osobito sedaj je zaloga krasnega zimskega blaga velika. 1191 Pridite in zadovoljni bode!

Slavna

Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi.

Podpisani Ivan Uratnik, posestnik v Podlogu št. v. 5, se Vam javno zahvaljujem, da ste mi tako hitro izplačali celi zavarovalni znesek po smrti mojega pokojnega sina g. dr. Radoslava Uratnik-a, ki je bil pri Vas zavarovan komaj dve leti. Priznavam javno, da ste zadevo izvršili v popolnem redu in v mojo popolno zadovoljnost, tako, da Vaš cenj. zavod lahko prav toplo priporočam vsakemu, ki bi se hotel zavarovati na življenje.

V Podlogu, dne 30. septembra 1913.

1194

Ivan Uratnik l. r.

A. Huberja naslednik J. Donosa Ljutomer

priporočam svojo veliko zalogo po najnižjih cenah. Železno blago, slamoreznice, nagrobni križ v, peči in štedilnikov, kovki za stavbo in pohištvo, gnojšične črepalnice, lito-železni, bakreni in prenosni kotli, sadni mlini, žične mreže, vodovodne cevi, traverze, cement itd. Spoštovanjem

J. Donosa.

Kdor ni svojega denarja

sovražnik

naj ne pozabi na velikansko trgovsko hišo Josip Druškovič, Slov. Gradec z najnovejšim zimskim blagom, tudi cenejše kakor v vsaki drugi trgovini.

Postrežba pošena.

Prepričaj se predagi odjemalec,
Kje boljše je postrežba pri meni al' drugod;
Vsekakor ti priznavam kot trgovec
Da neprilike se najdejo povsod.

Potrudite se obiskati domačega in narodnega trgovca Fr. Lenarta v Ptujju

ki priporoča čenj. občinstvu za jesen in zimo veliko izbiro novodoselega vsakovrstnega modnega blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi razno platno za žitovno in posteljno perilo.

Nadalje priporoča
za jesen in zimo različne nove porhate, novo hlačevino, nove kose in odeje, nove štrikane robce in srajce, tepihe, došnike, kravate, manšete, ovratnike, nogavice, rokavice ter veliko drugega novega blaga za oblačila.

Za mnogoštevilen obisk se priporoča **Franc Lenart.**

983 Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancom
Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

Postrežba pošena.

Ure
Točna postrežba!
Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 18-—
Kuhinjska ura	K 4-—
Budilka, niklasta	K 3-—
Poročni prstani	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Karol Kociancič,
umetni kamnosek-podobar,
izdeluje oltarje, prižnice, krstne kamne, podobe, grobišča in mauzoleje
Velika zaloga gotovih spomenikov po priznani nizkih cenah.

Maribor :: Silerjeva ulica števil. 25.

SINGER
'66'
šivalni stroj 20. stoletja.

SINGER Co., akc. družba za šiv. stroje, **Maribor,** Gosposka ul. 32, **Celje,** Graška c. 33; **Slov. Gradec,** Glav. trg 46

Svarilo pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev konstrukcij, uporabnosti in trpežnosti. — Vzorci za vezenje, gačenj in šivanje gratis in franko. — Na vprašanje vedno zaželeni odgovor.

Slovenci! Zavedajte se!

Trgovina s specijalnim blagom

J. Ravnikar Celje
Graška ulica števil. 21.

Trgovina z moko in deželimi pridelki

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otresne postelje itd. Točna in solidna postrežba.

Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov.
Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen. Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Na drobno in na debelo!

Zaloga rudninskih voda

Štefan Kaufman
trgovina z železino v Radgoni

priporoča svojo veliko zalogo lepo poslačenih nagrobnih **križev** po jako nizki ceni.

Vse šolske potrebščine za ljudske šole kakor:
svinčniki, peresa, peresniki, radirke, kamenčki, gobice, raznovrstni pisalni in risalni papir, barve, črnila, tuš, gumi, ravnila, torbice za šolarje, skatljice za peresa, kreda itd. se dobivajo v najboljši kakovosti in po najnižji ceni pri 186

Goričar & Leskovšek v Celju.
Lastna zaloga ljudsko-šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov in vseh tiskovin za urade.
Na debelo! Na drobno!

Najstarejša tovarna za motorje v Avstriji
Langen & Wolf, Dunaj X
Inženerski urad v Gradcu, Annenstrasse 10.

Originalni „Otto“-motorji na bencin, bencol, surovo olje, petrolin, plin itd. 106000 motorjev v obratu, imajo nad en milijon PS.

Za njive in travnike, za sadje, zelenjad, za žito, vinograd, moraš žindre pridati.

Razni lesni stroji.
Motorji na surovo olje Diesel-sistem.
Pozor na marko!
Vsi originalni „Otto“-motorji imajo zgoraj označeno marko „Otto“ 517

Tomaževa žindra
zvezdne znamke

je priznana najboljša in poceni, fosforato kislom gnojilo za jesensko setev.

Gotov učinek! Bogat donesek! Pozor!

Tomaževa žindra zvezdne znamke se prodaja le v plombiranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za vsebino fosforove kisline, ki je na vrečah označena se da popolno jamstvo.

Zalogo zvezdne znamke ima veletrgovina »Mercur« **Peter Majdič, Celje.** Naročila na debelo in na drobno se takoj izvršujejo. 1019

Zaloga pohištva.
Produktivna zadruga mizarskih mojstrov, reg. zadr. z om. por., Maribor, Burgplatz št. 3.
Podružnica v Ptujju, Šarnitzova ulica. 771
Sprejemajo se stavbeno-mizarska dela. Nizke cene.

Petrolin
voda za lase
upliva gotovo proti izpadanju las in luskinam

pospešuje novo rast lasi in brk, in služi za splošno gojenje las. Uradno preiskušeno in od zdravnikov priporočeno. Na tisoče atestov od zdravnikov in lajkov. Steklenica K 3-— in K 1-50. Pristno le od tvrdke: P. Schmidbauerjev nasl., Solnograd. — Perol lasno olje za drobeče lasi K 1-— Se dobi večinoma v vseh lekarnah in drožerijah.

P. Schmidbauer v naslednik, kemični laboratorij **Solnograd, Bahnhofstrasse 29.**

Dobi se: v Mariboru v lekarni König, drožerijah K. Wolf, M. Wolf-ram; v Celju: O. Schwarzl in dr.; v Radgoni: Max Leyrer, lekarna.

Franc Korošec
trgovina z železom in mešanim blagom v Gor. Radgoni.

Priporoča slavemu občinstvu svojo veliko zalogo železnih nagrobnih križev z zlatimi napismi in z podstavki; bakrene in železne mizarske kotle, pečli, štedilnike, traverze in drugo železje, orodje in posode. Stroje za krmo in šivanje, kolesa (biciklene) in vse dele za iste. Deske, late, štafelne itd.

umetna gnojila od c. kr. kmet. družbe v Gradcu. Zaloga cementnih cevi, kerit in drugo. Zaloga vsake vrste opeke, iz sloven. križevske opekarne, ki se vsak dan dobi. Vsak pondeljek skozi celo leto sveže apno, za kovače najboljši koks, oglje in „ostrauer“ premog, tudi svitli premog v vel. kosih za kurjavo.

Med. dr. A. Kunst
distriktni in zobozdravnik
naznanja, da ordinira od 30. septembra naprej v **Žalcu** v hiši g. trgovca Vodenika nasproti cerkvi. 1153
Žalec, dne 24. septembra 1913.

Eden najvažnejših organov našega telesa je želodec. Njegovo delovanje se naj podpira.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkovitih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vsbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvrta in odstranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, nepetost, preobilo tvoritev kislin in krčevito boleat, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr. Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pešti, če se pošlje napre K 1-50, se pošlje mala steklenica, za K 4-70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri najst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogrške monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdavalec in glavna zaloga **B. Fragner,** lekarnar, c. kr. dvor. zal. Praga III. št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Bolečine zmanjševati,
vnetje in onesnaženje kake rane zabraniti, se zamore le z antiseptično uplivojočim obvezilom.

KONTRHEUMAN
besedna znamka za (mentolosa-lilicizirani kostanjev ekstrakt) pri ribanju, masiranju in obkladkih.

Ena tuba 1 Krone.

Ce se pošlje naprej R 1-50, se	5
„ „ „ „ 5-—, „ 5	5
„ „ „ „ 9-—, „ 10	10

Izdavatelj in glavni založnik **B. Fragner,** lekarnar in dvor. založnik Praga III, št. 203. 39-1
Pozor na ime izdelka in izdelovalca.
Zaloga v Mariboru: W. A. König, Fridrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.